Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 30 Montgomery St. Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237 (201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюз (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250

РІК LXXXVIII. Ч. 242. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СЕРЕДА, 23-го ГРУДНЯ 1981 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, DECEMBER 23, 1981 No. 242. VOL. LXXXVIII

„Як засяють зірки на Свят-Вечір..."

ПРОВОДИ УНС ТА УБС КОНКРЕТИЗУЮТЬ СПРАВУ ЗЛУКИ

Джерзі Сіті, Н.Дж. — В четвер, 10- го грудня ц.р., відбулася тут в Головній Канцелярії УНСоюзу чергова зустріч-нарада представників Українського Народного Союзу та Українського Братського Союзу, на якій обговорено та узгіднено дальші кроки проводів обох Союзів для здійснення запланованого їхнього об'єднання в один Український Народний Братський Союз.

Участь у цій нараді взяли члени Головного Екзекутивного Комітету Українського Народного Союзу — головний предсідник д-р Іван Фліс, головний секретар Володимир Сохан, головний касир Уляна Дячук та головний організатор Василь Оріховський і члени Виконавчого Комітету Українського Братського Союзу — голова Іван Олексин, головний секретар д-р Роман Ричок та фінансовий секретар Едвард Попіль.

Згідно з устійненим завдалегідь порядком нарад цієї зустрічі спершу присутні представники обох союзів розповіли про відгуки з терену своїх діячів та членства на опубліковані досі вістки про переговори відносно злуки та на спільний заклик проводів обох союзів у цій справі до урядовців окружних комітетів, урядовців відділів і всього членства. Всі вони ствердили вповні позитивне наставлення до запланованої злуки та завжди підкреслювані в цих відгуках користі з такої злуки для членств обох союзів і цілої української спільноти.

Вслід за цим обговорено дальші кроки, потрібні для здійснення запланованого об'єднання УНСоюзу та УБСоюзу в один УНБСоюз і вирішено, що проводи обох союзів звернуться до забезпеченевих урядів своїх стейтів, тобто Ню Джерзі та Пенсильванії, за інформаціями та інструкціями про законні вимоги і формальності для успішного поладнання справи злуки.

Нараду представників обох союзів, в якій опісля обговорювано справи братської та громадської діяльності союзів, як теж їхньої участи в Комітеті за Правопорядок в УККА і стану переговорів з представниками теперішнього УККА, продовжувано під час полуденку, яким вгощав членів Виконавчого Комітету Українського Братського Союзу господар цієї зустрічі Український Народний Союз.

МІЖКРАЙОВА ПЛАСТОВА ЗУСТРІЧ ВІДБУДЕТЬСЯ В СЕРПНІ 1982 РОКУ

Ню Йорк, Н.Й. (Р.Ю.) — З нагоди 70-ліття Пласту відбудеться Ювілейна Міжкрайова Пластова Зустріч (ЮМПЗ) на пластовій оселі „Вовча Тропа" в Іст Четгем, Н.Й., в днях 14-22 серпня 1982 року.

Ця Зустріч буде одною з трьох, які відзначать ювілей Пласту: перша зустріч відбудеться на пластовій оселі „Сокіл" біля Мелборну в Австралії, в днях 24-го грудня до 3-го січня 1982 року; вищезгадана ЮМПЗ на „Вовчій Тропі" та зустріч літом 1983 року в Европі.

Головна Пластова Булава проголосила, що ювілейний рік пройде під кличем „Пластова одність і братерство". Пласт діє тепер в Канаді, ЗСА, Аргентині, Великій Британії, Німеччині та Австралії.

Щодо ЮМПЗ на „Вовчій Тропі", то Крайова Пластова Старшина ЗСА, яка є господарем зустрічі, покликала Організаційну комісію, під головством пл. сен. Андрія Ластовецького, яка буде займатися підготовкою Зустрічі.

Президія Організаційної комісії відбула своє третє засідання в суботу, 12-го грудня, на якому були присутні, крім голови, такі її члени: Мирослав Лозинський, Олександер Черник та Христина Навроцька, заступники голови; Оксана Сидоряк, писар; Ірина Куровицька, Крайова комендантка пластунок; Мотря Бойко, новацтво; Роман Юзенів, старше пластунство; Петро Дармограй, Пластприят; Михайло Савицький, оселя „Вовча Тропа"; та Марійка Мотиль і Петро Содоль, коменданти таборів юнацтва.

Обговорені були такі справи ЮМПЗ, як програма, технічні аспекти та фінанси.

Організаційна комісія бере під увагу факт, що успішність ЮМПЗ залежить від вкладу праці і старань членів Пласту та матеріяльної і моральної помочі цілої української громади.

Хоч подробиці програми Зустрічі ще не устійнені, програма у загальному запланована так: субота, 14-го серпня — відкриття; неділя — Служба Божа; понеділок — четвер — програми по таборах (мандрівки, спортові змагання, теренові змаги, вогники тощо); п'ятни-

(Продовження на ст. 5)

Помер Андронік Копистянський, довголітній секретар 327-го Відділу УНСоюзу

Джерзі Сіті, Н.Дж. — До Головної Канцелярії УНСоюзу наспіла вістка, що в понеділок, 21-го грудня ц.р., помер ненадійно на 71-му році життя Андронік Копистянський, довголітній секретар 327-го Відділу УНСоюзу в Гемпстеді, Н.Й. визначний діяч організації української молоді Пласт та відомий громадський і політичний діяч.



Св. п. Андронік Копистянський

А. Копистянський народився в селі Скородне, повіт Ліско, в Західній Україні. Від молодечих літ був активним пластуном, а після того визначним членом Організації Українських Націоналістів. Він був провідним діячем Пласту в Україні і в Америці та впадним організатором і секретарем 327-го Відділу УНС.

Покійний залишив у смутку дружину Ірену, доньку Олю, сина Богдана з дружиною Патрикією та внуків Стефанію, Таню, Оксану і Маркіяна. Панахида була відправлена у вівторок, 22-го грудня ц.р. у похоронному заведенні Сенько в Гемпстеді. Похорон відбудеться в середу, 23-го грудня, о годині 9-ій вранці з церкви св. Володимира на цвинтар св. Духа в Гемптонбургу, Н.Й.

Богдан Лепкий

Понесися, колядко

Як засяють зірки на Свят-Вечір,
Понесися, колядко, простором;
Як веселої вістки предтеча —
Над землею, що стогне під горем.

Злинь під тиху, невеселу стріху,
Де вечірній сум оловом бродить,
Задзвени там домашнім на втіху,
Що на землю Христос нині сходить.

Звесели ти батька, матір, діти,
Та й з чола розвій їм чорну тугу,
Хай хоч нині покинуть квилити,
Хай хоч нині бадьорість — їх другом!

Не журіться! Нам нині на поміч
Божа Мати Ісуса приносить,
Що вбиває зло словом, як з грому
Й маловірам надію приносить!

Як засяють зірки на Свят-Вечір,
Понесися, колядко, на втіху —
Там, де горе зболілі гне плечі,
Там, де рідна, похилена стріха.



Ярема Козак
Із серії карточок УНСоюзу

У світі

ЧОТИРИ АМЕРИКАНСЬКІ ВЕТЕРАНИ, УЧАСНИКИ війни у В'єтнамі, відбули шестиденну поїздку до В'єтнаму на запрошення в'єтнамських чинників. Тими чотирма були: Майкел Гарберт, колишній сержант американського летунства, Том Бирд, колишній вояк з 1-ої летунської дивізії, Джан Терзано, моряк, а делегацію очолював Роберт Міллер, екзекутивний директор Ветеранів в'єтнамської війни. Як повідомляють учасники тієї групи, комуністична влада В'єтнаму пляново намагалася на кожному кроці ображувати національні почування американців, а також ставити їх у неприємне становище. З приводу того між ними і в'єтнамськими комуністами постійно приходить до конфліктів і спорів. А також до спорів доходить між учасниками тієї чвірки. Як подав екзекутивний директор Об'єднання в'єтнамських ветеранів та керівник тієї групи Міллер, головною ціллю їхньої поїздки було натиснути на в'єтнамські урядові чинники, щоб вони приспішили акцію відшукування могил, або останніх слідів пропавших у В'єтнамі американців, яких начисляється коло 2,500. Міллер висловив думку, що після їхнього перебування і розмов з в'єтнамськими міродатними колами ця акція зрушиться з мертвого пункту.

ГЛАВА АНГЛІКАНСЬКОЇ ЦЕРКВИ АРХИЄПИСКОП Роберт Рансі, колишній бойовий старшина і командир панцерних з'єднань англійських збройних сил, відбуде в січні наступного року довшу подорож по різних країнах Далекого Сходу. Він також проведе три дні у Китаї. У Китаї він відвідає осередки Англіканської Церкви в Кантоні й Нанджінгу, а також відбуде розмови з різними урядовими китайськими чинниками. В програмі його розмов є також зустрічі з керівними чинниками різних церковних громад, з якими Англіканська Церква хоче нав'язати контакти. Архиєпископ Рансі є великим прихильником екуменічного руху, він уже мав багато розмов з речниками різних інших християнських віровизнань та заповів свою поїздку до Ватикану. В Китаї перед приходом комуністів до влади Англіканська Церква мала 14 дієцезій і багато вірних, але дотепер не вдалося ствердити, який стан тієї Церкви є тепер.

В ЛОНДОНІ, АБГЛІЯ, ВІДБУЛАСЯ ВЕЛИЧЕЗНА демонстрація перед польською амбасадою проти інтервенції збройних сил в Польщі, проголошення воєнного стану та заведення терору. Серед промовців були члени британського парляменту Филип Вайтгед та Ширлі Вілліямс, одна з основників і перший член парляменту, обраний з листи нової соціял-демократичної партії після її заснування, та інші. Демонстранти прийшли з Гайд парку після відбуття масового мітингу з відповідними промовами. Промовляв також молодий поляк, уроджений англієць, Пйотр Іґліковскі, який був у Польщі в часі проголошення воєнного стану. Іґліковскі розказав про те, як виглядали перші години після проголошення воєнного стану, як реагувало населення та як поступала служба безпеки під охороною воєнних частин. Він поінформував, що польська комуністична влада одверто заявляє, що вона приступила до „кінцевої розв'язки справи „Солідарности".

МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ ЄГИПТУ та судові чинники тієї країни перевіряють й сеґреґують раніше арештованих, запідозрених у протидержавній нелеґальній діяльності й невинних звільняють, а тим, проти яких є докази злочинности, прокуратура виготовляє акти обвинувачення. Одночасно з тим міністер внутрішніх справ Єгипту Мохаммед Набаві Ізмаїл повідомив, що поліція перевела на підставі здобутих дотепер даних нових 2,500 арештів. Арештовано ісламських фанатиків, пов'язаних з терористичною організацією, яка мала відношення до вбивства президента Анвара ель-Садата, та інших подібних груп і організацій. Прізвища й адреси тих людей поліція здобула в часі переслухань раніше арештованих 1,600 людей. Ті перші арештовані опинилися в тюрмі ще за життя президента Садата і багато з них засуджують вбивство президента й тепер співпрацюють з поліцією у виявлюванні внутрішніх таємниць і членів тих організацій.

В Америці

СЕКРЕТНА СЛУЖБА ЗСА ВІДКРИЛА В ЛИСТІ, адресованому на ім'я президента Рональда Регена, прецизної конструкції бомбу, яка мас в першу чергу за завдання наводити страх на адресата. Спеціялісти Секретної служби відкрили листа і ніхто не зазнав пошкодження. Відповідаючи на запити кореспондентів речник цієї служби заявив, що бомба прийшла до Білого Дому в конверті зі зворотною адресою з Пуерто Ріко. Можливо, що її вислали пуерторіканські терористи, але не виключається також інших можливостей. Всю пошту, яка приходить до Білого Дому на імена численних урядових осіб перевіряють спеціяльним апаратом при допомозі рентгенівських лучів. Таким способом був відкритий і цей механізм.

ВІДОМИЙ АМЕРИКАНСЬКИЙ ЖУРНАЛІСТ і колюмніст у багатьох часописах Джек Андерсон твердить, що Джан Гінклі, обвинувачений у виконанні атентату на президента Рональда Регена, під час якого були поранені також три інші особи, правдоподібно не діяв на власну руку, щоб, мовляв приподобатись артистці Джоді Фостер, як це твердить американська преса, а був пов'язаний з іранськими терористами, які називають себе „Ісламською партизанською армією". Ця група, між іншими завданнями, ставить собі за ціль вбивати видатних американців „ворогів Ісляму". Співробітники Дж. Андерсона віднайшли, що Федеральне Бюро Інвестиґацій (ФБІ) і Секретна Служба ЗСА знали про цю справу ще 21-го січня 1981 року, тобто ще перед атентатом, одержавши ці відомості від американця, який є членом ІПА. Він вже тоді твердив, що в половині березня, або в початках квітня ця „армія" плянує виконати атентат на Р.Регена. Джан Гінклі, як відомо, виконав атентат на Регена 30-го березня ц.р. Андерсон уважає, що ці справи будуть предметом розслідування на процесі Гінклі.

КОЛИШНІЙ ПРЕЗИДЕНТ ДЖІММІ КАРТЕР, перебуваючи у Ню Йорку, виступив в кількох місцях і завжди критикував внутрішню і зовнішню політику теперішньої Адміністрації президента Рональда Регена. Політичні спостерігачі і кореспонденти, які слідкували за виступами Картера кажуть, що це перший раз Картер зайняв слово до внутрішньої політики Уряду, зокрема його відношення до соціяльних програм і обмежування фондів для бідного прошарку населення. Якщо йдеться про закордонну політику, то Картерові не подобалось одностороннє, мовляв, „вороже відношення З'єднаних Стейтів Америки до Совєтського Союзу". Він переконаний, що СССР хоче жити в мирі із ЗСА,хоч, як кожна держава в світі, совєтські лідери намагатимуться поширювати свої впливи у світі. Жалував Картер також за політикою детанту.

ДЕПАРТАМЕНТ СПРАВЕДЛИВОСТИ РОЗПОЧАВ був судову справу проти 61-річного Альберта Дойча, закидаючи йому, що він під час Другої світової війни був членом нацистської організації в Україні і особисто брав участь в розстрілюванні жидівського населення. У заяві Департаменту справедливости говориться, що А. Дойч приховав свою діяльність в часі війни. Він прибув в 1952 році до ЗСА і п'ять років пізніше отримав американське громадянство. Суд однак не відбудеться, бо зараз після повідомлення наспіла вістка, що А. Дойч загинув під колесами поїзду в містечку Сісеро, Ілл., де він працював кондуктором. Хто був А. Дойч по національності в повідомленні не говориться.

ДЕКІЛЬКА БЛИЗЬКИХ СПІВРОБІТНИКІВ президента Рональда Регена і деякі дорадники, зокрема економічні, старатимуться, щоб Президент погодився на підвишку податків в сумі 45 більйонів долярів. Якщо така згода президента Регена наступила б, система підвишки увійшла б в силу у течіях двох фіскальних років. Речники Адміністрації заявили, що така пропозиція мусіла б бути апробована Президентом, який, як відомо, не є прихильником підвишки податків, про що він виразно згадував також під час останньої пресової конференції. Прихильники підвишки і економічні знавці кажуть, що така підвишка є конечною, щоб можна виконати ті завдання в економії ЗСА, які були визначені Урядом раніше.

СПРОТИВ РОБІТНИКІВ В ПОЛЬЩІ ПРОДОВЖУЄТЬСЯ

Варшава, Польща. — Варшавське радіо повідомило, що копальняні робітники на Шлеську у числі біля 3,000 осіб, продовжують спротивлятися режимові і не визнають проголошеного урядом прем'єра Войцеха Ярузельського воєнного стану у Польщі. На думку профспілкових діячів і активного робітництва, цей стан приніс багато нещасть для польського народу, а країну довів майже до повної не тільки економічної, але також політичної катастрофи.

Також стало відомим, що робітники сталеварень в Катовіцах забарикадувались і погрожують урядові, що вони є гріші змагатись до кінця. З переловлених на Заході передач стало також відомо, що голова Крайового комітету вільної профспілки „Солідарність" Лех Валенса перебуває у Варшаві під домашнім арештом і що його там відвідували члени родини, які могли говорити з ним тільки в присутності військового „хоронителя". У цій же передачі речник міністерства закордонних справ сильно заатакував колишнього амбасадора Польщі до З'єднаних Стейтів Америки Ромуальда Спасовського, який, як відомо, зрезиґнував зі свого становища і попросив Уряд ЗСА надати йому право політичного азилю. Мотивом резиґнації Спасовського був його протест проти заведення урядом воєнного стану і стосованих у висліді цього репресій суптоти власного народу, включно з вбивствами.

У Вашінґтоні, президент Рональд Реґен нараджувався у справі Польщі з членами Крайової ради безпеки, у висліді чого у вашінґтонських кругах заговорили про застосування відповідних санкцій не тільки проти Варшави, але також проти Москви, яка, як заявляв раніше Президент ЗСА, являється головним інспіратором подій в Польській Народній Республіці. Поінформовані особи кажуть, що кожної хвилини Білий Дім може проголосити свій плян економічної відплати, але перед тим речники Адміністрації поінформують про плян Уряду своїх європейських альянтів. Заступник державного секретаря для європейських справ Лоренс С. Іґелсбурґер полетів у цій справі до Европи, де він переведе розмови з численними європейськими урядами і зустрінеться там з амбасадорами Японії, Австралії і Нової Зеляндії.

Окремо президент Р. Реґен зустрінувся на розмові з польською делегацією до якої входив також кардинал Джан Крол з Філядельфії, який стоїть на становищі, що не зважаючи на урядову заборону харитативні організації повинні висилати харчі до Польщі, бо не можна, на його думку карати нарід за помилки і жорстокості уряду В. Ярузельського Польську делегацію на зустріч з Президентом очолював Альойзіюс Мазевскі, президент Польсько-американського конгресу.

Проти утисків в Польщі запротестували також портові робітники, а їхній лідер Томас Ґлісон заявив, що робітники не будуть ладувати, ані розладовувати кораблів з товарами до Польщі, крім харчів і медикаментів.

Під час зустрічі Президента з польсько-американською делегацією Президент схвалював потягнення амбасадора Польщі і заявив, що він запросив його на розмови в Білому Домі.

Протести на Заході проти заведення воєнного стану в Польщі продовжуються з повною силою і це ставить в дуже незручне положення уряд В. Ярузельського, — кажуть політичні спостерігачі.

Амбасадор Польщі отримав азиль в ЗСА

Вашінґтон. — Амбасадор Польської народної республіки у Вашінґтоні, 61-річний Ромуальд Спасовскі зрезиґнував зі свого високого становища, засудив у своєму виступі терористичну політику сучасного польського уряду й попросив азилю в американських чинників, що йому згідно з обов'язуючою міжнародною практикою негайно признано.

У своїй заяві, зложеній в Державному департаменті ЗСА, амбасадор Спасовскі сказав:„Тиждень тому Польщі накинено воєнний стан проти польського народу. Під прикриттям війська спеціяльно вишколені з'єднання і поліція безпеки розпочали небувалий терор. Фабрики здобувані силою там, де робітники бороняться. Працівників профспілки „Солідарність" арештують в урядах, а вночі в їх мешканнях Запроваджено кару смерти за непояву до праці. Професорів Академії наук запроторено в тюрму. Тисячам найкращих синів і дочок польського народу грозить ув'язнення. В тюрмах, в таборах, під голим небом без прикриття, на зимні в температурі замерзання, мої брати, старі й молоді, жінки й чоловіки виставлені на неймовірні терпіння. Є навіть познаки, що деяких в'язнів відтранспортовано до таборів у сусідніх країнах. Цей дбайливо координований і дириґований наступ не є внутрішньою польською справою. Пані й панове, я не можу мовчати. Я рішив зробити цю заяву одверто і сказати, що я зроблю все можливе, щоб допомогти польському народові в біді. Тиждень тому розпочався новий етап в боротьбі Польщі за самостійість та за людську гідність. Ми ніколи не піддамося. Американці, щоб не принесло майбутнє, не мовчіть! Вашою традицією є боронити свободу".

В Ню Йорку демонстрували в обороні Польщі

Ню Йорк, Н. Й. — Тут в суботу, 19-го грудня відбулася демонстрація під будинком генерального консульства Польської народної республіки. В демонстрації взяло участь понад 1,500 людей, серед яких було багато українців, були також дві організовані українські групи демонстрантів з відповідними транспарантами. Серед промовців від українців виступала Надія Світлична в українській мові.

Демонстрація була зорганізована на швидку руку й тому майже не було людей з-поза Ню Йорку, бо до них не дійшло повідомлення. Спонзором демонстрації була централя американських профспілок АФП-КІО, представник якої провадив нею. Від президента профспілкової централі Лейна Кирклента та від Ради профспілок Ню Йорку промовляв президент тієї Ради Гар

(Продовження на ст. 5)

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Svoboda USPS (30-420 ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.
Subscription 1 year — $40.00, 6 months — $22.00, 3 months — $12.00. UNA members 65¢ a month. Change of address — 50¢. Make checks or money orders payable to "Svoboda".
Postmaster: Send address changes to "Svoboda", P.O. Box 346, Jersey City, N.J. 07303.

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою — За зміст оголошень Редакція не відповідає

Передплата на рік $40.00, на півроку — $22.00, на 3 місяці — $12.00. Для членів УНСоюзу 65¢ міс. За кожну зміну адреси — 50¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda"

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Москва сіє страх

Страх відігравав чималу ролю у житті народів, як зброя і інструмент у руках тих, хто хотів і вмів послуговуватися ним. На наших очах Москва розгорнула несамовиту пропаґанду страху, щоб спаралізувати й розкласти своїх противників, тобто всі народи вільного світу.

Історія подає про багато випадків, коли страх став успішною зброєю в руках аґресора. Розказують, що король гунів Аттіла перед своїми походами розсилав емісарів на терени, на які він збирався напасти, щоб вони розсівали страх серед населення, поширюючи цілі леґенди про неймовірні жорстокості і звірства Аттіли і його когорт. Згідно з тими леґендами, хто сміє піднести меч проти Аттіли той або загине в лютій січі, або згине в страшних муках з рук переможців „божого бича", як називав себе Аттіла. Так само не буде пощади нікому живому, дитина це — чи жінка, старий — чи молодий.

Майстрами пропаґанди страху були й інші монгольські полководці. Ясне, жорстокости їм не бракувало і цього вони не приховували, та цього їм було замало. Жахіттями вони хотіли зламати волю до боротьби і рішучість тих, які мали стояти проти них у бою. Одначе не тільки азіяти користувалися пропаґандою страху. Вони може більше, як інші, бо довга історія азійських народів, їхній досвід і інтелектуальний рівень підказували їм, яким добрим засобом може бути страх. І треба сказати, що неодноразово їхня тактика давала їм перемоги й приносила великі користі.

Одначе приклад Аттіли виявляє і другий бік життєвої медалі. 450 року н. е. він вибрався на підбій Европи. Як звичайно загони його загартованих і вправних бійців попереджала пропаґанда страху від Дніпра до Райну і далі на захід. Військо Аттіли котилося щораз далі на захід. Аж найшлися люди, яких не подолав страх перед його жорстокостями, ні застрашив воєнний геній Аттіли, ні хоробрість та вмілість його вояцьких мас і римський полководець Еціюс — „останній римлянин" — вийшов напроти нього на полях під Орлеаном і в зустрічному бою стримав його та припинив його похід на підбій Заходу.

Все це проходить перед нашими очима, коли ми застановляємося над сучасною пропаґандою страху, що її поширює Москва, а найбільше один з найбільших експертів в уживанні того інструменту — Леонід Брежнєв. Останні виступи того „добродія" — це розказування жахів, які мала б принести зі собою майбутня війна, яка, згідно з твердженням Брежнєва, ось-ось мала б вибухнути. На таку війну аж ніяк не заноситься, ніхто її не хоче, тільки Совєтський Союз, озброївшись до зубів і перегнавши на цьому відтинку Захід в неодному, хоче застрашити своїх противників. І не можна заперечити, що в цьому відношенні московські „майстри" мають чималі успіхи. Сіяння страху Москвою починає паралізувати західню людину, несвідому того, що вона падає жертвою рафінованої пропаґанди.

Ось що розказує про це західньонімецький канцлер Гельмут Шмідт. На однім із своїх виступів він зацитував свого швайцарського приятеля, німецькомовного письменника Зіґфріда Ленца. Ленц, описуючи й коментуючи сучасну хвилю пацифістичних, а навіть дефетистичних демонстрацій пише: „Це не тільки занадто вразливі одиниці, які признаються до цього страху. Це мільйони в різних країнах, це прямо масовий рух здібний породити політику знизу, політику, що може стати непередбачливою в наслідках, тому що вона виростає з ірраціональних перебільшень".

До якої міри страх стає масовим чиником у формуванні людської постави до сучасних загроз, показує сам же камцлер Шмідт, ілюструючи ще одним листом, який він отримав. Йдеться про лист молодого німця, який бере живу участь у сучасних пацифістичних демонстраціях. Цей молодий чоловік написав Шмідтові у свому листі „Мене страшить той факт, що канцлер Західньої Німеччини і його уряд не мають страху". І далі каже канцлер Шмідт від себе: „Мене заскакує пристрасна сила, з якою виявляється страх і як він поширюється в русі за мир, що існує не лише в Західній і Східній Европі, але також спосіб, в якийвін загрожує раціональности оцінок".

Великим позитивом є те, що провідні діячі світу зрозуміли не лише совєтську пропаґанду страху, але також її вияви й наслідки. Бо саме ці наслідки можуть бути жалюгідні. Колись, перебираючи керму ЗСА в часі чи не найбільшої а напевно найбільш небезпечної господарської кризи в цій країні, президент Френклин Рузвелт сказав: „Немає чого іншого боятися, а тільки самого страху". Сьогодні ситуація подібна, тільки що, вона — на відтинку міжнародних відносин.

Перфідність совєтської політики допускає уживання усіх, найбільш негідних засобів, щоб тільки добитися перемоги й закріплення совєтської системи внутрі СССР і совєтських переваг у світі.

Володимир Левенець

СИСТЕМА СПЕРТА НА НАСИЛЬСТВІ

II

З другого боку, розвиток подій у Польщі наглядно виказав повне банкрутство „реального соціялізму" в сателітних країнах, не зважаючи на великі зусилля Кремля розбудувати і закріпити цей „соціялізм" в контрольованих ним державах. Деякі західні політичні аналітики кажуть, що ненависть до Москви включно з Польщею, наростає все більше й більше, не згадуючи вже про відосередні тенденції у поневолених Москвою країнах, так званих республіках, у яких сильно розвинулося в останній декаді почуття кривди, поневолення, несправедливости і бажання відокремитись та створити власні самостійні держави.

Понад 35-літнє існування комуністичної, чи по-совєтському „соціялістичної" системи в Польщі, — це образ суцільної економічної і політичної катастрофи, — це долина пропасти, над яку привів польський нарід комуністичний режим Гомулки, Герека, а тепер Ярузельского, який остаточно таки мусів спертись на силу баґнетів, щоб не впасти під натиском власного народу. Треба сподіватися, що цю обставину використає досить сильна польонія в діяспорі, щоб показати вільному світові, що свої ренеґати, польські генерали, можуть цілком добре виконувати ролю комуно-московських окупантів в їхній країні, що доказав Войцєх Ярузельскі, на якого вже раніше Москва покладала великі надії.

Мішана реакція

Очевидно, застосування репресій прийняли в комуністичних країнах із вдоволенням. Чехо-словацький уряд устами свого речника заявив, що вже найвищий час, щоб покінчити в Польщі з „реакційними і підривними елементами", які, мовляв, були спричинниками руїни господарської системи, хоч, як відомо, було якраз навпаки. Лідер болгарських комуністів Тодор Живков нібито був проти безпосередньої совєтської інтервенції в Польщі, яка, на його думку, могла знищити на довшу мету економічний ріст країн Комекону, контрольованої совєтами економічної спільноти комуністичних країн. Румунський лідер Ніколаі Чаушеску заявив, що серед профспілкових діячів „Солідарности" є великий відсоток таких, які змагають до співпраці з урядом і досягнення порозуміння, корисного для польського робітництва. Найбільше польської кризи боялися мадяри, які зуміли, у співпраці з багатьма західніми країнами, розбудувати в себе досить вигідну і найкращу, у порівнянні до інших комуністичних країн, господарську систему. Вірний сателіт Москви — Східня Німеччина, як треба було сподіватися, повністю підтримала заходи В. Ярузельского, побоюючись натиску власних робітників.

На Заході реакцію можна б поділити на дві частини: тих, які рішучо засуджують репресивні акції польського комуністичного уряду і пересторігають Москву перед можливістю консеквенцій у випадку чергової совєтської військової інвазії (Вашінґтон, Лондон) і тих, які, покликаючись на Гельсінкську угоду з 1975 року, закликають країни західнього світу „чекати, поки польський уряд зуміє розв'язати свою внутрішню справу" (Західня Німеччина, Бельгія, Італія, Скандинавські країни, Франція та інші). Не зважаючи на становище своїх урядів, тисячі европейців явно протестують в Бонні, Парижі, Брюсселі, Лондоні та в столицях інших країн проти придушення діяльности профспілки „Солідарність" і нових утисків комуністичного режиму. Не протестують проти цих утисків тільки комуністичні партії навіть західніх країн, за вийнятком відокремлених випадків.

Сумний висновок

З останнього, можна б зробити дуже сумний, а до деякої міри повчаючий висновок, що ідейного бою з Москвою Захід напевно не виграє, якщо не виступатиме об'єднано і не вдаряtime разом, немов таранею, у совєтський мур з думкою розбити колоніяльну імперію і побудувати на її руїнах самостійні держави поневолених нею народів. Це, мабуть, і мали на думці орґанізатори вільної профспілки „Солідарність", згуртовуючи сили для майбутніх подій. Хто знає,чи такі й їм подібні сили в комуністичних країнах не є природніми союзниками українських борців за визволення, бо одні і другі змагаються за розбиття останньої в світі комуно-московської імперії.

Святослав Караванський

Дружня Бесіда

ПИТАННЯ: Як посилити акції протестів у вільному світі?

ВІДПОВІДЬ (додаток): Наш світ і ми в ньому перебуваємо у безперервному русі, і саме тому я змушений вертатися до питання, що на нього вже відповідав. Зовсім недавно приходить з Канади таке повідомлення:

„6-го листопада в Торонто створено Комітет Оборони Ув'язнених Членів Української Гельсінкської Групи. Це вияв нашої громадської та політичної солідарности, бо до нього увійшли люди з різних громадських, культурних і політичних середовищ. Комітет діє під патронатом Онтарійської Ради КУК. Головою є президент КУК в Торонто, проф. Орест Рудзік, а членами є визначні особи українських громадських та наукових установ".

Вітаючи патріотичну ініціятиву орґанізаторів комітету, треба зокрема вказати на активну участь української студентської молоді у його роботі. Ось що писали газети:

„Український Студентський Клюб при Торонтонському університеті, що увійшов до складу Комітету Оборони Ув'язнених Членів Української Гельсінкської Групи, взяв на себе повинність поширювати на терені Торонтонського університету англомовні летючки та збирати підписи під петиціями до міністра закордонних справ Канади, щоб той зробив належні кроки в обороні українських політичних в'язнів у совєтських тюрмах, ,психушках' і концтаборах перед урядом СССР".

Як видно з преси, студенти свою повинність із честю виконали. Зацитую ще один короткий витяг: „18-го і 20-го листопада Український Студентський Клюб перевів доручену їм акцію в університетській бібліотеці... Студенти замовили окремий стіл для своєї акції. Стіл був приміщений у фойє бібліотеки зараз при вході. Над столом заклик: ,Підписуйте петиції в обороні ув'язнених членів УГГ'. На столі — література про УГГ та індивідуальні петиції у формі поштової картки до міністра. Край стола — стояки із світлинами засуджених членів УГГ. Стіл притягав до себе увагу відвідувачів... Роздано дві тисячі летючок і зібрано коло 500 підписів... Ті, що підписали петиції — це переважно англомовні студенти різних національностей... На столі була ще й скринька з написом: ,Добровільні датки на допомогу в'язням та їхнім родинам".

Я гадаю, що ці цитати не потребують коментарів. Діяльність на захист ув'язнених українських патріотів, це діяльність спрямована проти окупантів України, діяльність глибоко патріотична, бувши заразом актуальною і з точки зору ідеологічного двобою між вільним світом та світом комуністичного рабства. Окрім того це ще й поширення серед чужинців інформацій про Україну, про що багато говориться, коли видають у англійському перекладі українські стародавні рукописи, забуваючи про сучасні події.

Дуже вдалий подарунок зробила українська молодь Канади і Україні і Українській Ґельсінкській Групі до Нового Року та до Різдва Христового.

Хай наша молодь, наслідуючи приклад канадських студентів, тим самим посилить і пожвавить братозахисну діяльність у вільному світі. Бож на черзі — створення Світового Комітету Захисту Українських Патріотів.

ВІД АВТОРА: Користуючись нагодою, вітаю усіх читачів „Дружньої Бесіди" із святом Нового Року та Різдва Христового і бажаю довгих літ старшим та успіхів у науці молодших.

Василь Маркусь

„ПАМ'ЯТАЙТЕ ПРО НАСТАВНИКІВ ВАШИХ

Першого лютого 1982 року сповниться Блаженнішому Патріярхові Йосифові 90 років. Це справді благословенний вік, якого дар дожити має небагато людей від Божого Провидіння. Тим більше вийнятковий це дар для людини, що її здоров'я підірвали вісімнадцять років неволі. Таємничі пляни і шляхи Божого Промислу були в тому, що зберіг нам при житті цього вийняткового Мужа, вкрив його авреолею мучеництва й ісповідництвом Святої Віри та поклав на його струджені рамена долю цілої Церкви на шляху її відновлення і самоствердження.

Патріярх Йосиф доживає свого дев'ятидесятиріччя, коли — хоч не може з Симеоном сказати „Ніні отпущаєши раба Твого... бо виділи очі мої спасіння Твоє", — але ж бачить він своїми очима благословенно дозріваючий плід свого чесного змагу — Церкву врятовану, зміцнену, єдність якої запевнена саме патріярхальним устроєм, здвигненим завдяки зусиллям Блаженнішого Отця Йосифа. Бачить Патріярх Йосиф невгнуту волю синів і дочок в Україні перетривати лихоліття і відродити сьогодні катакомбну Церкву, бачить і завдатки її відновi на поселеннях. Це все, разом з особою Патріярха, треба нам відзначити в лютому 1982 року в Римі.

Святкування заповідаються гідно і поважно. І знову в думках ініціяторів з духовенства і мирян на перше місце виступає саме діло і творчість Патріярха. В центрі уваги буде турбота, як здобуте закріпити, розпочате довершити й заплянoване почати здійснювати.

Цій програмовій перспективі присвячено Четвертий Конґрес Мирян, що відбудеться в Римі 14-15 лютого 1982 року напередодні самого ювілею. Мирянські конґреси вже стали традицією в патріярхальному русі. Попередні відбулися в Кастель Ґандольфо (1975), Філядельфії (1976) і Ню Йорку (1978). Конґрес в лютому 1978 року буде присвячений темі „Наша Церква й українське християнство в обличчі ювілею Тисячоліття — проблеми і завдання". Доповідачі і дискутанти з рядів ієрархії і мирян розглянуть актуальні питання нашої релігійної дійсности, ювілейну проблематику напередодні святкування в 1988 році, як також наші теперішні завдання на всіх щаблях: Церкви в Україні, єдности і помісности церковних одиниць в діяспорі, відновлення релігійного життя на низах, як і дальшої долі мирянського руху.

Окремо в рамках конґресу буде проведена сесія молоді, де представники її продискутують своє місце, ролю і практичні завдання в українському релігійному й суспільному житті, але насамперед застановляться молоді учасники сесії над духовними проблемами сучасної молоді взагалі. Темою цієї сесії має бути: „Бути з Христом, бути в Церкві — виклик молоді!"

У зв'язку з римською ювілейною зустріччю відбудеться 16-го лютого 1982 року виборчо-звітний IV-ий делеґатський з'їзд Українського Патріярхального Світового Об'єднання, що було засноване у Вашінґтоні 1974 року. З'їзд підсумує діяльність УПСО і намітить завдання на найближчий період. Можна очікувати, що ділові наради проведуть і деякі інші орґанізації, як, наприклад, Українське Науково-Богословське Товариство та Товариство Священиків св. Андрея.

Сам ювілей 90-ліття Патріярха буде проведено в день його уродин 17-го лютого церковними врочистими відправами та зустріччю учасників свята з Ювілятом зразу після Літургії в Соборі Святої Софії. Наступного дня відбудеться світська частина врочистостей — спільна гостина-обід з участю ієрархії, духовенства і мирян-прочан. Організатори святкування бажають надати цьому ювілеєві інтимно-родинний характер і зосередитися насамперед на українському змісті і святкових формах. Проте є наміри, щоб у якійсь формі на цьому ювілеї була засвідчена і наша близька спільність і пов'язання з Вселенським Архиєреєм. Репрезентативний характер і більш зовнішнє значення може мати чергова імпреза для вшанування 90-ліття життя і 25-ліття священства Їх Блаженства ранньою осінню 1982 року Тоді наша ієрархія плянує відбути свій наступний синод. З того приводу сподіваються прощі вірних до Риму.

Однак властиве відзначення ювілею 90- ліття відбувається таки в лютому в Римі та по різних осередках нашого поселення. Римськими торжествами не повинні обмежитися ювілейні обходи, а радше ними повинні розпочатися. По більших і менших скупченнях еміґрації відбудуться вдячні Божественні Літургії, академії, концерти, святочні збори, збірки на дар любови тощо. В цьому пляні вже видано заклики наших церковних і мирянських чинників. Як і в час попередніх круглих ювілеїв (80-ліття, 85-ліття) і на цей раз не повинно нам забракнути ні ідей, ні стимулу та енерґії гідно і велично відзначити теперішній круглий ювілей Патріярха — його 90-ліття.

Нас оцінюють збоку на підставі того, як ми самі шануємо себе, наше минуле, і теперішніх, пошани гідних визначних людей. Ювілей Патріярха і складений йому поклін будуть, власне, вшануванням ідей і концепції нашого церковного життя, які виклав і заступає Достойний Ювілят. Вшановуючи наших провідних постатей, „пам'ятаючи про своїх наставників", даємо доказ зрілої спільноти, послідовної у своїх зусиллях, з почуттям історичної місії та із свідомістю свого місця у Вселенській Церкві й між народами світу.

(Продовження на ст. 5)

Філярет хвалить Крайову Раду Церков

Київ, Україна. — Англомовне видання „Вістей з України" (ч. 48 з листопада 1981) подало інтерв'ю Філярета, „Митрополита Києва й Галича", яке він подав представникові ТАСС після свого повороту з Клівленду, Огайо, де відбулося 30-річчя Крайової Ради Церков.

„Я є вповні переконаний" говорив митрополит Філярет, „що мої співбесідники були глибоко стурбовані можливістю атомової катастрофи, яку фактично підготовляє адміністрація Реґена своїми діями..."

Він твердив, що „американські християнські провідники, які його запросили говорити про „атомову небезпеку для людства", — вповні погоджувалися з ним у його висновках. Він далі сказав, що він довідався з „повним задоволенням", що американські церковні провідники підтримують ініціятиву Московського Патріярха Пімена „скликати світову конференцію проти атомової загрози". Філярет хвалив „миролюбні рухи" в Західній Европі, в яких беруть участь сотні тисяч віруючих християн.

Разом з провідниками Християнської Мирової Конференції Філярет відвідав генерального секретаря ОН д-ра Курта Вальдгайма, якому вручено меморандум в імені тої конференції, з'ясовуючи небезпеку атомової війни.

Вкінці Філярет гостро виступив проти „мілітаристичних сил, які штовхають світ до загальної заглади".

Адам Антонович

УКРАЇНОЗНАВЧЕ ШКІЛЬНИЦТВО

I

Сьогодні хочу порушити справу українознавчих шкіл, які, на мою думку, потребують ґрунтовної реформи, щоб могли виконувати вийнятково важливу ролю у вихованні на поселеннях.

Українська щоденна й тижнева преса містила і містить на своїх сторінках від багатьох уже років різні-прерізні заклики Шкільної Ради, кваліфікованих виховників, громадських, політичних та релігійних діячів та українських найвищих церковних і громадських установ. Містить різні звернення до громадянства і батьків, щоб масово посилали дітей до українознавчих і цілодених шкіл, до передшкілля і садків, до організацій молоді. Влаштовуються час від часу конференції, різні сходини, схвалюються різні резолюції та заклики. В наших установах багато говориться про виховання молоді, а забезпеченеві організації дають навіть стипендії. З усіх сторін сиплються заклики до українських батьків, щоб учили своїх дітей українознавства.

Останніми роками ведеться велика і жива дискусія про створення українознавчих катедр в університетах ЗСА, Канади і Австралії. На цьому відтинку маємо, можна сказати, великі успіхи. Національно свідома українська спільнота виявляє велику жертвенність і складає мільйонові пожертви на розбудову української науки при американських і канадських університетах. І це діло є направду гідне похвали організаторам катедр та бібліотек і їх жертводавцям.

Але, коли всі наші зусилля й увагу майже поголовно спрямовуємо на розбудову вищих українознавчих студій при університетах, забуваємо рівночасно для цієї будівлі поставити сильні і міцні підвалини, які забезпечували б її всебічну розбудову.

Цими фундаментами для наших катедр українознавства в першу чергу є всебічна розбудова українознавчих шкіл, з яких рекрутуються студентські кадри до вищих університетських студій.

Ініціятори й організатори українознавчих катедр при вищезгаданих університетах, з доручення університетських властей, мусіли, в перш чергу, призбирати фонди, без яких не було б можливим започаткувати працю в катедрах.

Українська спільнота розбудовувала сітку українознавчих шкіл, садків і передшкілля спонтанно, в більшості з низів. Шкільна Рада, що постала при Українському Конґресовому Комітеті, не зуміла сама оформити себе до цього великого й відповідального завдання.

Через це і через інші причини чисельний стан учнів з року на рік у більшості шкіл постійно зменшувався. А вже в останніх роках бачимо просто катастрофальний стан українського шкільництва. З другого боку, серед батьків і молоді бачимо велику байдужість до українознавчих студій. Багато батьків вже не має жадного зрозуміння для свого українства. Нам грозить приспішена асиміляція також і через численні мішані подружжя і то навіть серед молоді найбільш свідомих батьків. З цього виходить, що ми замало в цьому напрямі працюємо, щоб сповільнити процес прискореної добровільної асиміляції.

Ці великі занедбання у національному вихованні й навчанні української мови і свідомости свого українського походження в більшості спричинила наша байдужість, впарі з матеріялізмом.

Ніхто не забороняє нам у ЗСА чи Канаді, чи в інших країнах нашого поселення,вивчати українську мову, пізнавати нашу історію, культуру, заховувати українські традиції, належати до своїх рідних Церков, творити свої установи й організації, і в них працювати. На жаль, навіть і між старшими трапляються численні випадки, що між собою, в українському середовищі й товаристві, а ще більше — навіть уже в рідних домах розмовляють не рідною мовою.

А що вже говорити про молодь і дітей, які постійно перебувають у чужому довкіллі, і їм із-за цього багато легше розмовляти англійською мовою.

Американці не тільки не забороняють нам вивчати свою рідну мову, але сьогодні вони самі заохочують людей вивчати етнічні мови, бож американський нарід складається з різних національних груп. Америка потребує громадян зі знанням чужих мов на різні дипломатичні, торговельні, наукові та військові пости для розбудови своєї провідної ролі у світі. Про це ми мали змогу почути в нашій, колись найбільшій на цілу діяспору українознавчій школі в Чікаґо, від суперінтендента державних шкіл Генрегена з округи Чикаґо, якого запрошено відвідати нашу школу. У розмові в клясах українознавчих курсів він висловив українській молоді велике признання за вивчання рідної мови, історії та культури. Він звернувся до молоді приблизно цими словами: „Ви робите для Америки велику прислугу, вивчаючи рідну мову. Америка гордиться вами. В теперішній епосі кожен американець повинен володіти хоч одною чужою мовою. Бо без знання чужих мов — він не є вартісним американцем. Будьте зразком для американської молоді, яка тратить вільний час на порожні, а то і злочинні забави. А ви працю те протягом 11 років, кожну суботу присвячуєте рідній мові". Згаданий інспектор-суперінтендент був здивований, що на його шкільному терені існує така величезна зразкова суботня школа. Тоді на пропозицію директора школи згаданий американський інспектор вручив тогорічним нашим матуристам прекрасні грамоти признання. Такі грамоти признання він передав усім етнічним школам своєї округи. Ці грамоти признання дуже позитивно вплинули на молодь та заохотили її ще краще працювати над собою.

Вертаючись до нашої основної теми, тобто жалюгідного стану у процесі національного виховання нашого дорусту, треба негайно всіми нашими зусиллями та напругою доброї волі приступити до його оздоровлення і піднесення до нормального стану.

Тут багато не допоможуть нам різні заклики в пресі, наші звернення, доручення, благання, промовлювання до національного сумління чи амбіції, бо ці, що є індиферентні, чи ці, що відстали від української спільноти, їх не читають. Це ми вже практикували на протязі цілого 30-літнього нашого перебування на поселеннях. Це, що робить Шкільна Рада у виховній ділянці, це безперечно, велика праця, але вона зовсім невистачальна, щоб повести її у всіх напрямках, не тільки серед дітей і молоді, але й серед молодих батьків та мішаних подруж.

(Продовження буде)

Потрійний ювілей Михайла Добоша

Французький письменник XIX сторіччя Франсуа Рене де Шатобріян бував на Україні саме на Великодні Свята. Маючи, отже, нагоду почути українські пісні в церкві та хороводи гагілок біля церкви, він писав: „Я ніде в світі не чув кращих пісень і не бачив гарніших звичаїв, як на Україні".

І це правда. Адже наші церковні чи народні пісні— це той цемент, це ота могутня сила, це оті нерозривні вузли, які пов'язують українців по всьому світі з нашим рідним народом на Україні. І якщо б ми перестали, не дай Боже, плекати нашу церковну та національну традицію, а зокрема—пісенну, то перестали б бути самі собою. Бо наша культура, а найважливіше наша пісня, церковна чи світська, охороняє українські родини по різних чужинних поселеннях від винародовлення. Адже це факт, що жиди три тисячі років оплакували упадок Єрусалиму. На Вавилонських ріках там вони кликали: „Боже, волю нам пішли!". Піснею– молитвою жиди зберегли себе як народ і сього дні мають свою державу.

Ми, українці, також оспівуємо зі жалем руїну нашої державности. Шевченкова пісня „Гетьмани-гетьмани" чи кантата „Б'ють пороги" теж висловлюють сум і навівають душу гомоном про Дніпрові пороги. Одначе українці співають могутнє „Христос Воскрес", а ця пісня, як завважує цитований вже французький письменник, це „заповідь воскресіння Христової Правди в Україні!".

Наша пісня свідчить про глибоку віру в Христа українського народу, вона оспівує нашу бувальщину і сучасність, бо наша рідна пісня— це вияв творчого духу українського народу. Не диво, що великий наш музика Микола Лисенко писав до Філярета Колеси: „В нашій пісні душа Божа сидить".

І це істина, що наші церковні і народні пісні—надхнення душі нації; ми піснею славимо ім'я Боже, свій народ. Тому значення пісні для народу не менше, як поезії і мистецтва.

Музичні тони такі міцні, як твори поезії, бо слово і тон, поєднанні разом, вливають у душу слухача віковічну міць і настанову. У церкві—це молитва, яка єднає вірних з Богом. Тому наші хори, церковні чи світські, скрізь виконували та виконують велику місію в зберіганні своєї національної традиції.

Наш народ тому так належно доцінює працю диригентів хорів, знаючи, що без рідної пісні, зокрема хорової, існування наше було б ніччю, темрявою.

У цій статті накреслю хорову діяльність Михайла Добоша, який у цьому 1981 році відзначає свій потрійний ювілей: 50-річчя диригентури різними хорами, 30-річчя відданої праці в Церкві як дяковчитель і 25-річчя диригентської праці в самому Нюарку, Н. Дж.

Якщо мова про 50-річчя праці на ниві хорового мистецтва, то М.Добош уже 6-річним хлопцем співав в хорі. Маючи велике замилування до музики-співу, поступив він на навчання у Музичний інститут ім. М.Лисенка в Дрогобичі. Потім, працюючи в школах як учитель, защіплював у юних душах і серцях учнів любов до української пісні.

Друга світова війна та її вислід кинув М.Добоша спершу до Відня, а потім до Тиролю, Австрія. А у Відні він поглибив свої музичні студії у Віденській консерваторії, а переселившись до Тиролю, організував в українській таборовій гімназії, де був учителем, молодечий хор, який кожної неділі співав у церкві та успішно виступав на чужих сценах.

Їдучи до ЗСА, в дорозі на кораблі, М.Добош організував хор, який, хоч і на розбурханих хвилях, піснею чарував чужу корабельну залогу, а українським переселенцям у невідому путь став розрадою і подбадьоренням. Прибувши в 1949 році до Нюарку, він організував з прибулих разом із ним співаків хор „Трембіту", даючи концерти та співаючи в місцевій церкві на т. зв. дванадцятці св. Літургії, цим приваблюючи маси вірних до церкви.

В 1951 році М.Добоша заанґажовано до Філядельфії на дяка-дириґента при соборі Непорочного Зачаття Пресвятої Діви Марії. Крім обов'язків дяковчителя у Філядельфії Добош енергійно працював на ниві музично-хорового мистецтва, приготовляв мішаний та чоловічий хори, щоб на Марійському Євхаристійному Конгресі гідно репрезентувати українську невмирущу пісню. Згодом цей філядельфійський хор брав участь під дириґентурою М.Добоша у благословленні Української Духовної Семінарії у Вашінгтоні.

До Нюарку повернувся М.Добош у 1956 році, щоб перейняти працю дяка-дириґента по невтомному проф. Т.Каськову, який відійшов на пенсію.

У церкві св. Івана Хрестителя у Нюарку М.Добош поклав тривкі підвалини. Крім 25-річного дириґентства церковного хору, він дав низку різних концертів, академій з нагоди різних святкувань, церковних і національних. Він зорганізував при парафіяльній школі дитячий хор, і раділо серце, слухаючи пісні у виконанні наших дітей, які родилися уже в ЗСА, а співають по-українському про Україну.

Це саме М.Добош започаткував традицію, що дитячий хор при парафіяльній школі кожного року виконує програму Листопадового свята і концерту на пошану пророка України Тараса Шевченка. І це М.Добош кожної неділі з дитячим шкільним хором співає на „дев'ятці" св. Літургію, а повна церква вірних школярам допомагає. Це запорука, що український характер нашої парафії триватиме і в майбутньому.

Церковний хор у Нюарку під орудою М.Добоша співав двічі у Римі: на посвяченні храму Св. Софії у 1969 році з нагоди Святого Року. В 1968 році М.Добош підготовив хор на привітання Патріярха Йосифа в Ню Йорку, а також декілька разів цей хор співав у катедрі св. Патрика в Ню Йорку, а також декілька разів цей хор співав у катедрі Св. Патрика в Ню Йорку з нагоди Тижня Поневолених Націй.

М.Добош також співорганізатор, голова мистецької комісії та дириґент Об'єднаних Хорів Філядельфійської Митрополії. Ще слід відмітити, що М.Добош учив через кілька років літургічних співів у Семінарії в Стемфорді, Конн. Крім співу, який він любить до безтями, і сам обдарований прекрасним голосом, М.Добош пише до преси статті, дописи, рецензії тощо. На прохання Митрополита Йосифа Шмондюка та при моральній підтримці Владики Василя Лостена, М.Добош опрацював підручник до вжитку в Семінарії п.н. „Догматичне Богослов'я", що вже перевірений експертами і готовий до друку.

Пророблена праця М.Добоша на ниві мистецько-хорової культури впродовж 50-ти років на рідних землях і в ЗСА дала і дає добрі плоди, особливо серед молоді, а це найважливіше. Проф. Михайло Добош далі славно служить нашій Церкві та українському народові українською невмирущою піснею.

Василь Качмар

„СВЯТА СОФІЯ" — РЕЛІГІЙНЕ ТОВАРИСТВО УКРАЇНЦІВ КАТОЛИКІВ — КОМІСІЯ ПАТРІЯРШОГО ФОНДУ

повідомляють: на ПАТРІЯРШИЙ ФОНД зложили:

На Патріярший Фонд зложили:
50.00 дол. Йосиф Губчак

VII — 81

Збірка Українського Патріярхального Тов. в Рочестері, Н.Й. Листа ч. 1 — Збірка на похороні бл.п. Марії Яріш зложили:
300.00 дол Андрій Яріш;
100.00 дол Петро Яріш;
по 50.00 дол. М.О.Малинівський, д-р Р. і Е. Дикий;
40.00 дол. М.А.Фалат;
по 25.00 дол. С.О.Павлишин, М.О.Лонкевич, М.П.КУлик, І.Н.Олексин, Укр. Нар. Союз, В.437, М.Струмінська;
По 20.00 дол. Ч.М.Бартош, М.М.Крижанівський, М. Стасів;
15.00 дол. М.Е.Загачевські;
по 10.00 дол. В.Я.Зелез, С.К.Маньківські, М.Ходевчук, М.Г.Тицькі, Ф.Врублевський, род. Подусовських, В.Е.Кольцьо, О.М.Омецінські, М.Е.Матковські, Р.Куціль, Р.О. Косьцюк, М.Фещишин, В.Б.Тарнавські, Г.Тригула, О.Е. Кулик, І.А.Боднар, Ю.Боберський, Р.Вергун, В.І.Біловус, І.М.Терлецькі, Т.М.Кахникевич, П.М.Лещишин, О.Сімкало, О.Харамбура, М.Білозір, М.Масловський, М.Благий, Л.Шмігель;
по 5.00 дол. І.Мойсей, О.А.Буцерка, М.Н.Мигович, род. М.Лучанко, род. М.Каліцінський, С.А.Васьків, М.Колодій, І.Івасів, С.Лаба;

Листа ч.2-Збірка по бл.п. Ірині-Орисі Вергун зложили:
100.00 дол. інж. П. і Р.Вергун;
по 50.00 дол. д-р Т. і М. Артимович, д-р М. і Я. Кознарські, О.Л. Кокодинські;
36.00 дол д-р Т.Цюцюра;
По 25.00 дол. А.Яріш, М.О.Лонкевич, д-р І.Крамарчук, А.С.Касіян,
по 20.00 дол. М.Холевчук, інж. Е.Д. Негрин, Д.Р. Тишовницькі, Х.Ковч, д-р У. і д-р М.Лоза, Е.Цісик, Я.О.Томич, д-р М.Квітковська;
по 15.00 дол. І.Ю.Косовські, д-р Т.Кокорудз;
по 10.00 дол. В.С.Зелез, род. Я.Матковських, д-р З. і Я. Михайлюки, род. Гошовських, С.Телега, О.Харамбура, В.І.Біловус, род. В.Мандзій, В.Д.Тарнавські, род. М.Лучанка, К.Н.Ґуран, В.Е.Кольцьо, М.О.Малинівські, род. Ю. Боберський, Р.Н.Чорнобіль, М.Лозинська, І.І.Дурбак, І. Юрків, Н.Фіглюс, О.Бережницька, М.М.Крижанівський;
по 5.00 дол. род. Р.Ващук, Л.Цегельська, С.Грициляк, С. Лаба, М.Семків, М.Г.Тицькі, М.У.Лялька, Б.Л.Хомяк, Б.Губка, В.Семянук, О.Кушнір, М.С.Залітач, Л.Р.Домбачевські;

Листа ч. 3-збірка по бл.п. Іванові Телега зложили:
50.00 дол. А.Телега;
по 25.00 дол. М.О.Малинівський, М.О.Лонкевич, Вест-Сайд Укр.Спорт. Тов., Укр.Нар.Союз В.437, Н.Доросевич, І.Доросевич, Н.Стасів, В.Кісіль, А.Яріш;
по 20.00 дол. Е.Л.Красновольські, О.С.Кольцьо;
по 10.00 дол. М.Холевчук, Р.Вергун, П.Лещишин, Л. Шміґлі, А.Т.Ільчишин, І.Н.Олексин, Е.М.Сагачевські, М. М.Крижанівські, Д.К. Марголич, Я.З. Кужіль. Р.О.Косцюк, В.П.Закалужні, С.А.Мартинюк, М.А.Фещишин, М.Я.Матковські, М.Гринчишин, Я.Фещишин, Б.В. Тарнавські, В.Е.Кольцьо, М.А.Фалат, І.Масний, М.О. Омецінські, М.Губка, О.Скібіцький, род. Керкусь-Юзьків, У.Левко, І.Гик, П.Яріш, В.І.Гринчишин, М.Білозір, В.Я.Зелез, д-р М. і Я. Кознарські, Р.Куціль;
по 5.00 дол. М.А.Лучанко, І.М.Мойсей, В.Скробач, О.Дига, О.Джус, І.Л.Новосядло, М.Шевчин, С.А.Васьків, М.Колодій, М.Шарванський, Ю.Шпак, О.М.Новосядло, І.Е.Костів, М.Н.Мигович, З.І.Омецінські, Т.Лесик, С.Чолач, Я.Коваль, Б.І.Губка, М.С.Сипняк, О.Савченко, О.Ривак, Н.Мазурчак, В.Бездух, В.Білан, І.Юрків, І.Мартинець, О.Харамбура, С.Лаба;
2.00 дол. П.Бездух;

Листа ч.4-зложили на Патріярший Фонд:
100.00 дол. М.Д.Пилипець;
по 40.00 дол. Г.Мудра, С.Е.Ґец;
по 22.50 дол Л.Е.Мудрі;
по 10.00 дол. О.Ґлівський, Т.О.Долинюк;
2.00 дол. Н.Н.

Замість квітів на могилу бл.п. Богдани Марії Литвин на Патріярший Фонд зібрав і переслав Василь Макух в Баффало, Н.Й. зложили:
по 50.00 дол. Ярослав і Галина Литвини, Степа і Оля Куриласи, Тарас і Еріка Кордуби, Маркіян і Ліда Стасюки, Михайло Смоляк.
по 30.00 дол. Абсольвенти школи Вілліямсвіл Савт Гай Скул;
по 25.00 дол. І.Маріян і Марта Стасюки;
по 20.00 дол. Богдан і Оля Горбачуки, кан. Ігор і Лев Гринчаки, Іван і Марія Іскали, Зенон і Марія Кобилянські, род. Зелінських, Галина Стасюк;
по 10.00 дол. Оксана Бережницька, д-р Семен Доршак, Петро Гаравус, Андрій Дякун, Іван Горбачук, Любомир і Соня Головаті, Юліян Косовський, Михайло Мохнач, Микола Мальчевський, Микита Осташук, Михайло Макогон, Володимир Михальчук, Петро Гринчак, Дмитро і Марія Дранки, М. і Г. Ороси, Ярослав Вороняк, Микола Вашкурак, П.Мурій, О.Мурій, О.Ваґнер, Г.Кручова;
по 5.00 дол Зенон Дергак, В. і К.Гринчаки, Гералд Екгарт, Іван Масло, Донка Завадівська;

Листи ч. 1527 і 1531-збірка на Патріярший Фонд в Бостоні, Масс. — ч. 1527-зібрав Володимир Гетьманський зложили:
50.00 дол. Михайло і Анна Носаль;
25 дол. інж. Станислав Бевасулька;
по 20.00 дол. Яків Щегрин, Василь Фединишин, Іван Банадега;
15.00 дол. Микола Рогач;
по 10.00 дол. Вол.Гетьманський, Михайло Волощук, Стефан Сологуб;

Листа ч. 1531-зібрав Степан Сідлярчук зложили:
30.00 дол. Йосип Ружицький;
по 25.00 дол. Степан Сідлярчук, Володимир Василишин, Іван Станчак, Іван Кецмур, д-р Роман і Наталія Миколаєвич;
по 20.00 дол. Марія Турко, Роман Федорів;

Збірка під час тризни по бл.п. Іванові Щудлові в Озон Парк, Н.Й. — збирали мґр Василь Захарчук і Василь Квасній зложили:
50.00 дол. Церковний хор парафії Святого Покрова Богоматері в Озон Парк, Н.Й.;
25.00 дол. о.Крил. Любомир Мудрий;
по 20.00 дол. Тиміш Білостоцький, Василь Бортник, Михайло Гаврилович, Роман і Лева Крупки, Текла Шудло;
14.00 дол. Анастазія Безубяк;
по 10.00 дол. Микола Шудло і син, мґр Василь Захарчук, Дмитро і Софія Шпаки, Евген Гутович, Михайло і Марія Прибильські, Володимир і Ксеня Скренти, Іван Чубей, Василь і Наталія Кваснії;
по 5.00 дол. Андрій і Олена Шубяки, Анна Ґлух, Ольга Наливайко, Тетяна Дністрян, Зенон Кастеляник, Кароль і Олена Микитич, Олена Павлишин, Вікентій Ля Белля, Іван Федусь, Володимир Божко, Володимир і Розалія Хмілі, Іван Пригода, Михайло і Анна Риштеї, Михайло і Марія Березький, Параскевія Кондзьолка, Марія Чабан, Іван і Агнета Поліщуки;
1.00 дол. Олександер Шутер;
Зі зібраної суми 355.00 дол. на Патріярший Фонд призначено 275.00 дол.

VIII — 81

На Патріярший Фонд зложили:
100.00 дол. Іван Іськів;
по 50.00 дол. Йосиф Губчак, Михайло і Ева Роман;
5.00 дол. Анна Галамай - у пам'ять бл.п. Миколи Грицева;

Збірка в Пассейк, Н.Дж. зложили:
100.00 дол. Александер Воронка;
25.00 дол. Василь і Марія Петришин;
20.00 дол. Танька Швець;

Збірка в пам'ять бл.п. Теодора Савицького в Філядельфії, Па. зложили:
50.00 дол. Іван Йовик;
30.00 дол. Володимир і Стефанія Обушак;
по 20.00 дол. проф. Михайло Цяпка, Теодор і Марія Лопадчак, Дмитро Бобеляк, Іван і Ева Гайдучок;
15.00 дол. Михайло і Марія Савицькі і родина;
по 10.00 дол. Татяна Кормер і син Павло, Степан і Анна Вирста, Мирослав Абрисовський, М.Савицький;
5.00 дол. Дмитро і Евгенія Ковалик, Богдан Степанишин, родина Касян;

Листа ч. 1194 - Збірка в Кліфтон, Н.Дж. - переслав Модест Кливак;
20.00 дол. Ольга Смородська (на день ім'янин Ірени Кливак).

в пам'ять бл.п. Володимира Бакальця зложили:
15.00 дол. Ольга Смородська;
по 10.00 дол. Модест Кливак, Ірена Кливак, Анастазія Воронка, Марія Стефанів, д-р М.Бих.

Збірка в Дітройт, Миш. - переслав Анатоль Ромах, зложили:
по 100.00 дол. Ігор і д-р Любомира Коцур, д-р Павло Джуль;
50.00 дол. Роман Гординський (в пам'ять бл.п. Лева Заяця);
по 25.00 дол. Хор Боян Церкви св.Михайла, Микола Хлиста;
20.00 дол. Катерина Кривуцька (в пам'ять бл.п. мужа Володимира);
15.00 дол. Дмитро Сулипа;
по 10.00 дол. Михайло Гладій, Юліян Іваськевич, Григорій Пеленичка, Микола Задойний, Леонтина Галяженко (в пам'ять бл.п. Осипа Кушніра)

IX — 81

На Патріярший Фонд зложили:
8,641.59 дол. зі спадку бл.п. Михайла Плешкана, постійного Фундатора Патріяршого Фонду;
1,000.00 дол. Дмитро Бобеляк;
500.00 дол. Володимир Петришин (з нагоди 80-ліття мґра В.Петришина);
по 200.00 дол. Д-р Роман і Лідія Смик, Миролюб Лозинський (в пам'ять батька бл.п. Івана Лозинського);
по 100.00 дол. Марія Турчин (замість квітів на могилу бл.п. д-ра Богдана Гука з висловленням глибокого співчуття для пані Марійки з Манацьких), Стефанія Кожушко (з нагоди ювілею о. каноніка Шуста), д-р З.Лев Мельник;
180.47 дол. з конта Укр. Патр. Товариства в Лос Анджелес - переслав Теодор Стельмах;
80.00 дол. Стефанія Кожушко;
по 50.00 дол. Йосиф Губчак, Теофіль і Ольга Рудницькі;
30.00 дол. Петро Стефанів;
по 10.00 дол. Ірена Грушкевич, Володимир Йойко;

Листа ч. 1162 - зібрала і переслала п-ні Анна Петровська, Мейплвуд, Н.Дж. зложили:
100.00 дол. Марійська дружина;
20.00 дол. Павло і Анна Петровські (замість квітів на могилу бл.п. о. Крилошанина Івана Лебедовича);
20.00 дол. П. і А.Петровські (замість квітів на могилу бл.п. Віри Сенежак);
10.00 дол. Марія Канюка.

Замість квітів на могилу бл.п. о. Крилошанина Івана Лебедовича зложили:
по 25.00 дол. Роман і Юліяна Осінчук, Іван і Софія Дзіндзюри, Александер Луцький;
20.00 дол. Богдан і Юлія Вертипорох;

Листа ч. 1389 - Збірка замість квітів на могилу бл.п. о. Крилошанина Івана Лебедовича - зібрала д-р Тетяна Цісик в Філядельфії. Па. зложили:
100.00 дол. Марія Форостина;
по 50.00 Зенон і д-р Тетяна Цісик, Л. і А. Лемішки, Ліза і Богдан Гайдучок, д-р Дарія і д-р Дмитро Кострубяк;
30.00 дол. Люба і Маркіян Онуферко;
по 25.00 дол. Микола і Наталія Алексевич, Михайло і Анна Куриляк, д-р Зеновій і Володимира Ґіль, Александер і Софія Вонторські, Ольга і Роман Гасцькі;
по 20.00 дол. Олена Кульчицька, Неоніла Кліш, Лена і Тарас ВАнчицькі, Василь Пасічняк, Олена Блавацька, Роман і Ірина Дяків, Осип Петрович;
15.00 дол. Евгеній Онуферко;
по 10.00 дол. Марія Головінська, Ярослав і Оксана Рудакевич, Марія і Володимир Януш, д-р Марія Струтинська, Володимир Жовнірчук, Мирослав Абрисовський;
по 5.00 дол. Іванна Петик, Рома Ярош;

Листа ч. 1393 - Збірка замість квітів на могилу бл.п. о. Крилошанина Івана Лебедовича - зібрав інж. Юліян Головчак в Філядельфії, Па. зложили:
100.00 дол. д-р Роман і Лідія Смик,
по 50.00 дол. інж. Юліян і Анна Головчак, д-р Леонід і Ірина Рудницькі, Ева Піддубчишин, д-р Марія Клячко, Лев Коленський, Богдана Вонторська;
40.00 дол. родина Михайла Франківського і родина Володимира Михайлів;
по 25.00 дол. А.Безбородько, В. і В. Кліші, Іван і Анна Квік, Ярослав і Люба Тетанич, Оля і д-р Богдан Сас, Теодозія і Володимира Брикович, Стефанія і Володимир Пушкар, Дмитро і Дарія Кузик;
по 20.00 дол. Ірина Ільницька, Анна Ткач, Дмитро Синюх, Александра Івасиків, Катерина і Віра Пак, Богдан і Ірина Лончина, д-р Микола і Софія Барусевич;
по 10.00 дол. Лев і Неля Ганусяк, Т. Бак-Бойчук, Стефан і Марія Ковалишин, Микола і Марія Луцькі, Оксана Бережницька, Ірена Домбровська;
5.00 дол. Орест і Роксоляна Герасимович;

Збірка в пам'ять бл.п. Мирослави Яцура з Кохановських-зібрав і переслав інж. Зеновій Кохановський в Філядельфії, зложили:
30.00 дол. Аня, Андрій і Марко Клоси;
25.00 дол. Зеновій і Стефа Кохановські;
по 10.00 дол. Климентина Кульчицька, Іван Левицький, Теодор і Марія Угорчаки;
по 5.00 дол. Іван Мартюк, Варвара Лаба-Гришко, Богдан і Марта Кохановські;

Збірка в Фенікс, Аріз - переслали Адріян і Христя Салук. Листа ч. 1. -збірка в пам'ять бл.п. Осипа Жукевича - зложили:
25.00 дол. Жукевич;
20.00 дол. Люба Бронгивіл;
5.00 дол. Філь, Корамишин, Микитин, Комарницький, Попович, Ліцинська, Чопко, Дмитро Дидик, Осадців, Чорногільський, Іваноньків, Козак, Олексин, Салук, Василь Савицький, Агащук, Кавка, Дорош, Назаревич, Осип;

Листа ч. 2. зложили:
100.00 дол. Союз Українок, Відділ у Фенікс;
50.00 дол. Михайло і Галина Агащук - з нагоди 50-ліття шлюбу своїх родичів п-ва Іваноньків;
по 25.00 дол. Теофіль Кавка, А.Салук;
по 20.00 дол. С.Комарницький, Михайло Турій;
по 5.00 дол. Іван Шутера, Іван Зелений, Микола і Марія Махабий, Миколандра, Богдан і Марія Демляс;

Листи ч. 1573, 1574, 1575, 1576, 1577, 1578 і 1579, Збірка в Гантер, Н.Й. - переслав Андрій Бук.

Листа ч. 1573 - збірщик п-ні Евгенія Плескачевська в Лексінгтон, Н.Й.; зложили:
50.00 дол. Л.Боднарчук;
40.00 дол. д-р Р.С.Андрушків;
30.00 дол. Роман Левицький;
по 20.00 дол. д-р О.С.Андрушків, інж. О.О.Клюфас, інж.В.Левицький, С.К.Шевчук, М.Дурбак, Е.Плескачевська;
15.00 дол. інж.Б.В.Андрушків;
по 10.00 дол. Л.Вовчук, Е.Луцький;

Листа ч. 1574 - збірка пан Стефан Льорх - зложили:
по 50.00 дол. Степан і Христина Льорх, Теодор і Стефанія Лешко;
25.00 дол. Наталія Залуська;
по 20.00 дол. Максим Курис, Анна Кухарчук, Теодор і Анна Спортон, Михайло Лотоцький, Микола Кріль Василь і Ганя Серант;
по 10.00 дол. Катерина Зелена, Ілько Сливка, Петро Сагаль, Олена Баран, Василь Камянка, Іван Саламата, Василь Яковів, Іван Нинка, Володислав Магоцький, Катерина Гофман;

Листа ч. 1575 - збірщик пан Йосиф Іванчук, — Віндгам, Н.Й. зложили:
по 50.00 дол. Теофіль Кулик, Евген і Богдана Титла;
26.00 дол. В. і О.Михайлів, Маркіян Титла;
по 20.00 дол. П. і С. Щур, Василь і Марія Палідвор, Анна і Михайло Думка, Богдан Титла, Володимир Михайлів, Андрій Іваськів;
по 15.00 дол. Юрій і Христина Ференцевич, Й. і Ст. Іванчук;
по 10.00 дол. Володимир Слиж, Іриней Темницький, Маріян Курочка, Гаврил Вовк, Богдан Кузишин, Наталія і Михайло Білоус, Мирон і Мирослава Сірий, Антін і Ольга Пахолок;

Листа ч.1576 — збірщик п-ні Ольга Кобзяр — Гантер, Н.Й. зложили:
100.00 дол. Надія і Степан Костики;
25.00 дол. О.Кобзяр;
по 20.00 дол. Любомир Зєлик, Ірина Качмарська, Марія і Едвард Козак, Д.Круль, Наталка Мордванець, Степан Салик;
по 10.00 дол. З.Бововник,? (Нечитке), І.Падик, Мирослава Однoріг, М. Угорчак, о. Б.Смик, Володимира Смик, Б.Жеребецький, Левко і Люба Козак, Зофія Ґоть, Ліна Савяк Криштальська, д-р Я. і І.Остапюк, Роман Мусій, Р. і С.Стець, Юрій і Ірена Мордованець, Остап і Іванка Гарасовські, Павлина Скрем, Марія Залеска, Стефа Пурій, Дарія Шепарович, Анна Зєлик, Люся Паладій, Т.Гайвас, інж. А.Вербенець, Юрій і Ірена Кобзярі;

Листа ч. 1577 — мґр Лев Стеткевич — Лексінгтон, Н.Й. зложили:
по 20.00 дол. Гр. М.Мидияк, мґр Лев Стеткеивич, Д.Е.Кріль, М.Ветклук;
15.00 дол. Л.Андрусишин;
10.00 дол. В.Підфіґурний;

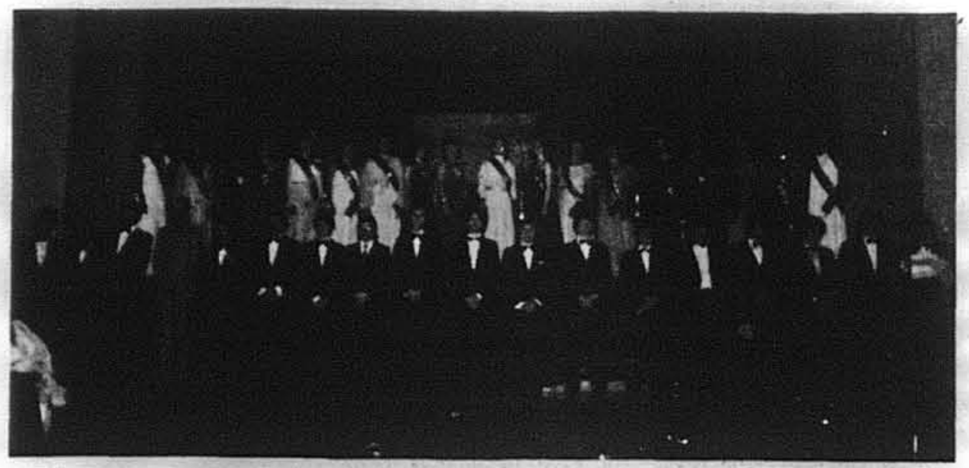
Листа ч. 1578 — збірщик пан Андрій Бук — Гантер, Н.Й.
125.00 дол. д-р Марія і Ярослав Кознарський,
100.00 дол. інж. М.О.Гнатейко;
по 50.00 дол. В.І.Висоцький, інж. Б.І.Висоцький, Церква св.Івана Хрестителя;
40.00 дол. о. д-р М.Ваврик;
30.00 дол. Я.М.Вижницький;
по 25.00 дол. д-р І.Л.Мартинець, Я.М. Лампіка, Т. Угорчак, А.К.Бук, Я.В.Бачинський;
по 20.00 дол. Я.Ґеруляк, В.Л.Фіцалович, д-р Н.Кмета, д-р І.Н. Соневицький, Б.Х.Певний, інж. Ю.Н.Клюфас, Ю. А.Лопатинський, проф. Я.Хр. Пеленський, д-р І.Макаревич, інж. Ю.Хр. Бук, Б.О.Богославець;
по 15.00 дол. І.С.Ференцевич, Х.Овад;
по 10.00 дол. Я.Д. Бойдуник, В.О.Гнатик, Р.Волчук, Е.С.Дорош, Л.Л.Крушельницький, І.Савицька, о. Плятош, Я.М.Тераш, Р.О.Мороз, Я.О.Никифоряк;

Листа ч. 1579 — збірщик пан Андрій Бук — Гантер, Н.Й. зложили:
по 10.00 дол. Ю.Савчак, В.І.Кордаш, д-р В.В.Комаринський, мґр Р.І.Бабюк, А.С.Бісик, д-р А.Дражньовський, Н.Погребінська, д-р Е.Котик, інж. Р.Д.Яримович;
по 5.00 дол. А.Сасик, С.Салик, О.Шумило;

Комісія Патріяршого Фонду щиро дякує усім вельмишановним збірщикам і жертводавцям. Всі датки на Патріярший Фонд Товариства Свята Софія можна відтягати від податку: IRS 23—7380645

Датки на Патріярший Фонд просимо висилати на:
St.Sophia Religious Association — Patriarchal Fund
7911 Whitewood Road
Philadelphia, Pa. 19117.

Кралі на Балю преси



Дев'ятнадцать українських красунь репрезентували 19 українських періодиків у ЗСА на Дев'ятому балю преси у Філядельфії у листопаді цього року. На світлині кандидатки на кралю і двох князівен преси з їхніми ескортами. Як уже інформовано, Кралею преси обрано Зоряну Маєвську („Наш Голос") і князівнами — Маріяну Михайлюк („Нова Зоря") і Галю Горасцьку („Свобода").

У Трою привітали нового пароха

Українська католицька парафія св. Покрови у Трою Н.Й., завела гарний звичай відзначувати День Подяки.

Дня 29-го листопада відбувся спільний обід у заповненій церковній залі. Муж довір'я Степан Ковальчук привітав нового пароха о. Богдана Скаскова та його дружину, висловивши радість, що тройська парафія дістала ревного душпастиря і досвідченого суспільного діяча, який пожвавить наше релігійне і громадське життя. В День Подяки ми маємо за що дякувати Богові—за всі добродійства й наші успіхи, відколи ми приїхали до Америки.

Історичний огляд святкувань Дня Подяки в різних народів, в тому й українського, подав новий парох о. Б.Скасків. Сумівка Христя Хорват прочитала поему В.Ворскло „Україна"; Леся Боднар прочитала гумореску В.Гентіша „Одяг і жінка".

На початку обіду С.Коновальчук вніс тост за нового пароха о. Б.Скаскова та його дружину, за о. Володимира Пашка, нового пароха української православної парафії у Трою та паніматку. Присутні відспівали їм многоліття. Марія Єдинак піднесла новому парохові гарний подарунок від парафіян.

Отець Б.Скасків подякував за привітання й дар, закликав до співпраці та привітав гостя о. В.Пашка, пароха УАПЦ св. о. Миколая. Потім о. В.Пашко подякував за привітання та сказав, що християнство лучить нас усіх, Христос є один для нас усіх. Мирослава Скасків подякувала за подарунок і пообіцяла допомагати працею й порадами парафії.

При кінці обіду о. В.Скасків подякував усім, що спричинилися до приготування прийняття, жінкам: М.Єдинак, Л.Боднар, Т.Гаврилюк, А.Коцан, О.Гарасимяк, О. Олековській, Ф.Барна; парафіянам: С.Ґалиш, В.Роман і Ст.Коновальчук, за фанти на льотерію: А.Ваврик, О.Гарасимяк і І.Жеребинському. Він вніс тост за усіх гостей парафіян, яким відспівано многоліття.

Кінцеву молитву перевів о.В.Пашко, а на закінчення всі відспівали „Боже, вислухай благання". Присутні були вдоволені вдалою імпрезою, що принесла 409 долярів чистого доходу. На 3-го січня 1982 року заплановано просфору (ялинку).

В.Б.

ЗАЯВА
ЗАКОРДОННОГО ПРЕДСТАВНИЦТВА УГВР

В суботу, 13-го грудня 1981 року, опівночі польська армія та міліція зайняли всі бюра незалежної профспілки польських робітників „Солідарність". Того ж дня проголошено воєнний стан в Польщі та заарештовано декілька тисяч провідних діячів „Солідарности" й інших керівників польської онови та громадських діячів.

Наступного дня робітники щецінського порту передали на Захід звернення до народів і людей доброї волі, в якому, між іншим, вони кажуть:

„Підтримайте нашу боротьбу масовими протестами. Дайте нам моральну демократію, що народжується. Будьте з нами в ці важкі хвилини. Хай живе солідарність з „Солідарністю". Польща ще не згинула!"

Закордонне Представництво Української Головної Визвольної Ради приєднується до голосів щецінських робітників і засуджує злочинний акт польської комуністичної диктатури, яка діє з наказу Москви. Спробу задушити демократизацію в Польщі та боротьбу за незалежність польського народу треба розглядати не як внутрішню справу самої Польщі, але як результат грубого втручання Москви. Від часів заснування, польська комуністична партія ніколи не була виразником інтересів польського народу, вона діяла виключно як аґентура російського імперіялізму.

Для нас, українців, які самі знаходяться у важкому поневоленні, створення „Солідарности", онова в Польщі та боротьба польського народу мають особливе значення. Удар Москви та її вислужників по польському народові — це удар, спрямований проти всіх поневолених нею народів, отже і проти українського народу. Як найближчі сусіди Польщі, українці зокрема підтримують боротьбу поляків у цій важкій для них хвилині. Спільна трагічна доля наших народів зобов'язує нас до порозуміння і співпраці.

Ми закликаємо всіх українців на батьківщині та в діяспорі виявити всіми доступними їм засобами солідарність з польським народом та станути в його обороні.

Грудень 1981 року

Президія Закодонного Представництва УГВР

ЛІДІЯ САВОЙКА ВИСТУПИТЬ НА ТЕЛЕВІЗІЇ

Ню Йорк, Н. Й. — Цієї неділі, 27-го грудня ц.р., Лідія Савойка, відома українка, яка працює в американській іміграційній службі, а також в американських католицьких організаціях і відома із своєї допомоги багатьом іміґрантам, виступить на телевізійній програмі відомого коментатора Чарлза Куролта на сітці Сі-Бі-Ес о год. 9-ій рано.

Інтерв'ю з Л. Савойкою відбулося в манастирі оо. Василіянів в Ґлен Кові на Лонг Айленді, де вона зустрілась і розмовляла з групою українських католицьких студентів з Бразилії.

Темою інтерв'ю на програмі, що називається „В неділю рано" буде розповідь Л. Савойки про її зустріч з новими іміґрантами. Численні статті і замітки про діяльність Л. Савойки друкувалися в різних американських часописах і журналах.

Замість квітів на могилу
св. п. Дарії Івасиків-Кордюк
складають 50.00 долярів
на будову УКРАЇНСЬКОЇ КАТОЛИЦЬКОЇ ЦЕРКВИ в Люрді.
Ольга і Роман МИЦИКИ з родиною

У світлу пам'ять
БРАТА І ШВАҐРА
сл. п.
КОНСТЯНТИНА ГОРБАЧЕВСЬКОГО
зложили 100.00 долярову членську вкладку
на ФУНДАЦІЮ УКРАЇНСЬКОГО ВІЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ.
Роман і Олена ГОРБАЧЕВСЬКІ

В ДРУГУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
нашої Найдорожчої
ДРУЖИНИ, СЕСТРИ І ТЕТИ
бл. п.
ПЕЛАГІЇ САҐАЛЬ
з дому КРІЛЬ
буде відправлена
СЛУЖБА БОЖА з ПАНАХИДОЮ
у вівторок, 29 грудня 1981 р., о год. 9-ій рано
в церкві Св. Марії в Озон Парку, Н. Й.
РОДИНА

З глибоким смутком ділимося вісткою,
що 15-го грудня 1981 року, на 89-му році життя, помер
бл. п. інж.
ВАСИЛЬ ІВАНОВИЧ ДІБЕРТ

Відійшов від нас великий ентузіаст збереження спадщини В. Винниченка, член-прихильник і постійний жертводавець Винниченківської Комісії УВАН, прикладний патріот і державник, делеґат на Першому Все-українському-Національному Конґресі в Києві 5-7 квітня 1917 р., де було створено Українську Ценртальну Раду, активний діяч Українського Національно-Державного Відродження 1918-1920 рр. — до кінця життя стояв в обороні соціяльної і національної свободи Українського Народу.

Дружині Покійного Варварі, Синові, Донці, Зятеві і Внукам висловлюємо наше глибоке співчуття.

ВИННИЧЕНКІВСЬКА КОМІСІЯ УВАН

В глибокому смутку повідомляємо
Родину ,Приятелів і Знайомих,
що в неділю, 20-го грудня 1981 року
відійшов від нас у Вічність, на 89-му році життя,
наш Найдорожчий
БАТЬКО, ДІДУНЬО І ПРАДІД
бл. п.
ПЕТРО КУХАРСЬКИЙ
народжений в с. Корівці, пов. Тернопіль, Україна.

Горем прибиті:

син — МИХАЙЛО
дочки — СОФІЯ І МАРІЯ
внуки:
ІЛАРІОН, ЕВГЕН І АРЕТА
ЛЕВ НИЧ з дружиною МАРГАРЕТОЮ
ІРИНА ВОРОБЕЦЬ з чоловіком
АЛЕКСАНДРОМ і правнукою ЛЕСЕЮ
Ближча і дальша Родина в Америці і в Україні

ПАРАСТАС у вівторок, 22-го грудня 1981 року, о год. 8-ій веч. в похоронному заведенні Joseph Brennen, 858 N. 22nd Street, Philadelphia, Pa.

ПОХОРОН в середу, 23-го грудня 1981 р., о год. 9-ій ранку до церкви св. о. Миколая при 24 і Паплер вулицях, а опісля на католицький цвинтар у Факс Чейсі, Па.

В СОРОКОВИЙ ДЕНЬ СМЕРТИ
бл. п.
д-ра ІВАНА ПАНЧУКА
нашого мецената, який подарував цінну збірку Україніки бібліотеці Гарвардського Університету,
в пошані клонять голови,

УКРАЇНСЬКИЙ НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ
ГАРВАРДСЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ
ГАРВАРДСЬКА ГОЛОВНА БІБЛІОТЕКА ім. ВАЙДНЕРА
ФОНД КАТЕДРИ УКРАЇНОЗНАВСТВА

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

Ділимося сумною вісткою з Рідними, Приятелями і Знайомими,
що 21-го грудня 1981 року, на 71-му році життя,
відійшов у Вічність
наш Найдорожчий МУЖ, БАТЬКО І ДІДУСЬ
бл. п.
АНДРОНІК КОПИСТЯНСЬКИЙ
народжений в Скороднім, Україна.

ПАРАСТАС у вівторок, 22-го грудня 1981 р., о год. 7:30 веч. в похоронному заведенні Сенко, Гемпстед, Н. Й.

ПОХОРОН — у середу, 23-го грудня 1981 року, о год. 9:30 ранку з церкви св. Володимира на цвинтар св. Духа в Гемптонбурґу, Н. Й.

Горем прибиті:

ІРЕНА — дружина
ОЛЯ — дочка
БОГДАН — син з дружиною ПАТРИКІЄЮ
внуки: СТЕФАНІЯ, ТАНЯ, ОКСАНА І МАРКІЯН

У глибокому смутку повідомляємо Рідних і Знайомих,
що дня 11-го грудня 1981 року, упокоївся в Бозі
на 85-му році життя,
Найдорожчий МУЖ, БАТЬКО, БРАТ, ДІДУСЬ І ВУЙКО
бл. п. інж.
МИРОН АНДРІЙ МАРЕНІН
ПОХОРОН відбувся 15-го грудня 1981 в Port St. Lucie, Florida.

Залишив у смутку:

дружину — МАРІЮ
дочку — ІРИНУ з мужем і дітьми
синів:
ОТВИНА з дружиною
РОМАНА з родиною
сестру — ОЛЬГУ в Арґентині
та ближчу і дальшу Родину в Америці, Україні, Канаді і Австралії

Ділимося сумною вісткою з Рідними і Знайомими,
що дня 20-го грудня 1981 р., упокоїлася в Бозі,
на 82-му році життя,
наша Найдорожча
МАМА, БАБЦЯ І СЕСТРА
бл. п.
ОЛЕНА СКЛЕПКОВИЧ
з дому ГАБРУСЕВИЧ
народжена 6-го листопада 1900 року в селі Вільховець, пов. Бережани, Україна.

ПАРАСТАС за спокій душі Покійної у вівторок, 22-го грудня 1981 року, о год. 8-ій веч. в похоронному заведенні McNerney Burnadz Memorial Home, 371 Lakeview Avenue, Clifton, N.J.

ПОХОРОН в середу, 23-го грудня 1981 року, о год. 9:30 ранку з того ж похоронного заведення до церкви св. Миколая, 214 President Street, Passaic, N.J., а опісля на кладовище св. Хреста в Н. Арлінґтон, Н. Дж.

Горем прибиті:

син — ОЛЕГ з дружиною ЕЛЬЗОЮ
внуки:
ТАНЯ
І БОГДАН
сестри:
НАДІЯ ГАБРУСЕВИЧ
СТЕФАНІЯ СЛОБОДЯН з чоловіком
о. ВОЛОДИМИРОМ
та численна Родина в Україні і на чужині

UKRAINIAN DANCE WORKSHOP



w/MYKOLA ZHUKOVIN — choreographer

30 years of professional exp. in Ukraine. Classes include: History of the Ukrainian dance; Music and customs of all regions of Ukraine; Theory of dance creations; Training in basic steps. (Poltava, Hutzul region, Bukovyna, Transcarpathia e, t.c.); Combinations, technique; New dances for groups and soloists also avalable; Video-concert demonstration; Special classes for children. Call now (212) 961-5439.

УКРАЇНСЬКА ПЛАТІВКА — ЦЕ ГАРНИЙ І КОРИСНИЙ РІЗДВЯНИЙ ПОДАРУНОК!



„ІСКРА" „ЗУСТРІЧ СВІТАНКУ"

Дві популярні українські платівки відомого ансамблю „ІСКРА" з Ню Йорку.

Знаходяться в усіх українських крамницях або можна замовляти безпосередньо від:

ISKRA RECORDS c/o O. KUZYSZYN
52-11 70th Street • Maspeth, N.Y. 11378
(212) 426-2634

Платівки $7.00 Касети і тасьми $8.00

Прошу додати $1.00 за кошт пересилки.

Шановні Секретарі та Організатори УНС!

Членська кампанія 1981 року кінчається з 31-им грудня. Тому аплікації нових членів прийматиме Головна Канцелярія тільки до 31-го грудня 1981 року.

Докладіть всіх старань, щоб виконати свої квоти та вислати аплікації вчасно, щоб вони дійшли до Головної Канцелярії не пізніше, як 31-го грудня 1981 року.

ГОЛОВНА КАНЦЕЛЯРІЯ УНС

ПОВІДОМЛЕННЯ

Членам і Відділам УНСоюзу

Повідомляємо Членів і Відділи УНСоюзу, що з уваги на закінчення року, Головна Канцелярія УНСоюзу мусить замкнути рахунки та зделонувати у банках гроші, одержані від Відділів,

не пізніше, як вполудне 31-го грудня 1981 року

Гроші, прислані пізніше вже не зможуть бути зачислені на 1981 рік. З уваги на це, закликаємо всіх Членів УНСоюзу заппатити вкладки, платні в цьому місяці, якнайскоріше, а всі Відділи УНСоюзу виспати розчислення і гроші так скоро, щоб вони наспіли до Головної Канцелярії не пізніше як у ЧЕТВЕР 31-го ГРУДНЯ 1981 року до полудня.

Звертається увагу на те, що Відділи, які спізняться з присилкою вкладок, будуть подані як довжники в річному звіті.

Головна Канцелярія УНС

Увага! Чикаґо, Ілл. Увага!

ВСЯКІ РОДИ ЗАБЕЗПЕЧЕНЬ — ХАТИ, АВТА, ЗДОРОВ'Я та ІНШЕ

дістанете по найкращих цінах в

УКРАЇНСЬКІЙ КООПЕРАТИВНІЙ ОБЕЗПЕЧЕНЕВІЙ АҐЕНЦІЇ

яка є власністю

ЦЕНТРАЛІ УКРАЇНСЬКИХ КООПЕРАТИВ в АМЕРИЦІ

Аґенція міститься в будинку:

КАСА „САМОПОМІЧ"
2351 W. Chicago Avenue ■ Chicago, Ill. 60622

Аґенція репрезентує найбільшу у світі кооперативну іншурансову компанію КЮНА та багато других знаних американських компаній.

Тел.: (312) 489-0533

„Пам'ятайте..."

(Продовження зі стор. 2)

Українська людина й цілий наш нарід мають, оправдано чи ні, опінію, що ми багатьма речами швидко захоплюємося, здатні на миттєві спалахи, а потім запал слабне і навіть доходить до знеохоти. Ідея помісности і патріярхату нашої Церкви — в уяві декого — підлягає такій же оцінці. Треба нам доказати працею і словом, життям і ділом, що так воно не є, що родиться нова українська людина і в рядах Української Католицької Церкви, яка є послідовною, витривалою і відповідальною у своїх змаганнях. Ця людина уважає свій організований вклад і дотеперішній досвід у патріярхальних змаганнях лиш частиною великого змагу, який далеко ще не завершений. Цей новий тип українця-християнина дивиться на речі і свою працю більш глибоко і широко. Він свідомий, що розпочате Патріярхом Йосифом діло потребує дальшого піклування й уваги, вимагає послідовної підтримки, очікує сьогодні більш конкретної праці, як лиш самих заяв і зовнішніх маніфестацій. Про таку настанову треба нам дбати з приводу ювілею і в час різних запляновани імпрез. Таке наставлення маємо принести в дар Блаженнішому Патріярхові у його славний ювілей, як поклін-приречення продовжувати його діло.

Міжкрайова пластова...

(Закінчення зі стор. 1)

ця — День Дружби; субота — спортові фінали, мистецький виступ, пластові вправи, Велика Ватра; неділя, 22-го серпня — Служба Божа, дефіляда, закриття.

Кожний пластовий улад буде мати окремий табір і програму. Число новацтва буде обмежене через брак місця. Старше пластунство і Сеніорат, як і батьки-члени Пластприяту, будуть мати окремі табори з відповідними програмами (зустрічі, прогульки, вогники).

Окрім вищезгаданих точок, Організаційна комісія одобрила підбір пластунів, які будуть відповідати за певні ділянки на ЮМПЗ: Андрій Раковський — служба безпеки і комунікація, Олександер Черник — медична опіка, Михайло Герець — транспортація, Юрій Ференцевич — церемоніял, Роман Юзенів — преса, Любомир Явний — одноднівки, Юрій Ігор Павлічко — пошта, Юрій Денисенко — фото (звукозапис), Оксана Кузишин — запрошені гості.

До Президії Комісії ввійде теж пл. сен. Вячеслав Вишневський, як референт пластунів-сеніорів, та ще зарезервоване місце для представника КПС з Канади.

НОВІ ГРОШЕВІ ВИГРАШІ
Каси „САМОПОМІЧ" в Чікаґо



31 ГРОШЕВИЙ ВИГРАШ
CASH PRIZES

КВИТОК НА ВИГРАШІ

Починаючи 1-го листопада 1981 р., за кожних 250 дол. вложених на звичайне ощадностеве конто, Ви отримуєте один вартісний квиток на виграші. Чим більше квитків будете мати, тим краща буде Ваша можливість виграшу. Тому приходьте до Каси „Самопоміч" часто.

Перша нагорода 1,000.00 дол.

30 інших виграшів:

$300.00	$300.00	$300.00	$300.00	$300.00
$100.00	$100.00	$100.00	$100.00	$100.00
$100.00	$100.00	$100.00	$100.00	$100.00
$100.00	$100.00	$100.00	$100.00	$100.00
$100.00	$100.00	$100.00	$100.00	$100.00
$100.00	$100.00	$100.00	$100.00	$100.00

„САМОПОМІЧ" — Чікаґо

SELFRELIANCE FEDERAL CREDIT UNION
2351 W. Chicago Avenue ■ Chicago, Ill. 60622
Tel.: (312) 489-0520

Вступайте в члени УНС

ДЕРМАТОЛОГ
J. BARAL, M.D.
245 East 63rd Street
New York, N.Y.
Tel.: (212) 355-2828

Лікування всіх шкірних і венеричних хвороб, пересадження волосся.

Приймаємо тільки за попереднім домовленням. Говоримо також по-польськи і по-німецьки.

Приймаємо Medicare.

ОЖ ОЧСУ в Ню Йорку відзначила роковини Києва

У неділю, 22-го листопада, українська громада Ню Йорку мала нагоду в колі приятелів і друзів, при особливо святковій нагоді та в атмосфері історичної зустрічі перевести приємно час.

Об'єднання Жінок ОЧСУ Нюйоркського Відділу влаштувало святочне відзначення 2000-річчя Києва, княжого города, столиці Руси-України, в Домі Українського Визвольного Фронту.

Ціль того відзначення була: познайомити, а також удокументувати історичне та культурне значення чудового древнього княжого города, з яким зв'язані всі історичні події нашого народу в змаганнях за його незалежність, бож Київ був першою християнською твердинею і культурним центром на Сході Европи.

В програму святкувань входили: слово про історичний Київ, читання віршів та спогадів самими авторами, висвітлення прозірок, музичні виступи і традиційний київський обід.

На сцені, прибраній чудово тканими українськими килимами та вишивками з приватної збірки Ганни Кульчицької, висіли картини батьків—засновників християнської Київської держави: св. Ольги, св. Володимира Великого, в'їзд гетьмана Богдана Хмельницького, Отамана Симона Петлюри, наша Свята Софія, яка Божою ласкою оцілила через сторіччя в тяжких нападах і ворожих буревіях і далі стереже українську правду, „Руську Правду" Ярослава Мудрого.

Свято відкрила Марія Лозинська, голова відділу ОЖ-ОЧСУ в Ню Йорку, привітавши численних гостей. Вона в короткому, але вичерпному слові підкреслила факти, чому наш Золотоверхий Київ такий дорогий і близький всьому українському народові та чому він назавжди залишився національним пантеоном. Нікому не вдалося і не вдасться покорити Києва. Київ вічний.

Проф. Ліна Андрієнко-Данчук у слові про Київ сягнула до передхристиянських часів: палеоліт, мезоліт, неоліт, трипільська культура та багаті розкопки археологів в околицях Києва, що вказують на високу культуру поселень в тих часах.

Прелеґентка передала історію заснування Києва, леґенду про побут на його горах Андрія Первозваного, Кия, перші князі, часи хороброго князя Ігоря, об'єднання всіх племен в одну Київську державу, часи розумного правління св.Ольги, Святослава Завойовника, уведення християнства на Руси Україні Володимиром Великим, видання перших грошей—герб Київської Держави—Тризуб, та великий розвиток культури і будівельної архітектури за володіння Ярослава Мудрого..., схаракреризувавши могутність Києва в перебігу нашої історії аж до найновіших часів, та закінчила словами, що хоч ворог розбиває серце Прометея, „розбиває та не вип'є живущої крови, воно знову виростає і сміється знову..." Київ вічний, як його народ. Історія нашого Києва, нашого народу багата на славні події.

У дальшій програмі висвітлено і фахово представлено прозірки зі старинного Києва, власність письменниці і журналістки Слави Керч-Куліш.

Виступ проф. Р.Левицького з бандурою на сцені був для присутніх милою несподіванкою. Під звуки бандури, що болісно-приємними дісонансами акордів пестила наші серця, проф. Р.Левицький відспівав з глибоким почуттям і приємним звучним голосом пісню „Я сьогодні щось дуже сумую...".

Все йде-минає, та наша кобза—бандура не вмирає, вона не перестане оспівувати долю нашого народу, його героїв. Співала вона про нещасливі часи і співатиме й про нашу перемогу.

Вірші про Київ поетеси Алли Коссовської-Давиденко відчитала М.Твердовська.

Тиша панувала на залі під час читання спомину „Зустріч з Києвом" письменниці Іванни Савицької. Письменниця, читаючи їх, мабуть, вдруге переживала свій побут у любому Києві, бо кожне слово вона читала не з паперу, а з глибини своєї душі і передавала нам живі картини нашої далекої, але близької серцю батьківщини, за що ми їй невимовно вдячні.

В гарно скомпонованих віршах оспівала славу Києва автор їх поетеса Діма, закінчивши словами „...Боже, верни Києву мову Шевченка!"

На закінчення мистецької програми артистки І.Кононів і Валя Калин заспівали дует: „Києве мій" і „Каштани", акомпаньював проф. Базаль. Валя Калин прочитала „Поему про Київ". Гості рясними оплесками нагородили наших артистів.

Після святочної програми, якою провадила проф. П.Андрієнко-Данчук, як голова Комітету, подруги ОЖ-ОЧСУ приймали гостей, за святково застеленими столами традиційними київськими стравами, допомагали учні Школи Українознавства Осередку СУМ-А в Ню Йорку та молодечий Відділ ОЖ ОЧСУ.

Започаткована акція святкування славної і могутньої столиці України—Києва, яким завжди ми дорожимо, як святістю всієї України, повинна набрати широкого відгомону, і всі ми на поселеннях повинні включитися у такі відзначення.

Уцілів наш Київ 2000 літ і буде вічністю разом з українським нескореним народом.

А.Заборська-Ґелетей

Українська Федеральна Кредитова Кооператива „САМОПОМІЧ" В Ню Йорку, Н. Й.

приймe негайно на працю

КАСИРКУ чи КАСИРА ДО ВІКОНЦЯ (TELLER)

Володіння українською та англійською мовами — конечне.

Платня згідно з умовою.

Передбачене хворобове, дентистичне й інші забезпечення.

Зголошуватися у керівника бюра:

"SELF RELIANCE" (N.Y.) F.C.U.
108 Second Avenue • New York, N.Y. 10003
Tel.: (212) 473-7310

ПОВІДОМЛЕННЯ Адміністрації „Свободи"

ПОВІДОМЛЯЄМО ВСІ ОРГАНІЗАЦІЇ І ПООДИНОКІ ОСОБИ,

ЩО АДМІНІСТРАЦІЯ НЕ БУДЕ ПОМІЩУВАТИ ЖАДНИХ ОГОЛОШЕНЬ

якщо попередні рахунки

НЕ БУДУТЬ ВИРІВНЯНІ

Окремих листів в тій справі не буде відписувати.

В НЮ ЙОРКУ...

(Продовження зі стор. 1)

рі Ван Арсдейл.

Серед інших промовців був мейор міста Едвард Кач та сенатор Даніел Мойниген. Промовляв також відомий американський лідер захисту громадянських прав негр Баярд Растин.

Відспіванням польського національного гимну закінчилася ця перша з демонстрацій в Ню Йорку проти інтервенції збройних сил і впровадження режиму терору в Польщі. Після відспівання національного гимну демонстранти пішли походом під совєтську амбасаду. Пів бльоку від амбасади скріплені відділи поліції стримали їх і не допустили до будинку.

КОЛИ ПОДОРОЖУЄТЕ:

- АВТОМ власним або чужим
- АВТОБУСОМ
- ПОЇЗДОМ
- ЛІТАКОМ
- чи КОРАБЛЕМ

всюди і завжди хоронить Вас

акцидентова грамота УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ!

● РІЗНЕ ●

CHRISTMAS GIFT LIST

filled with many unusual GIFTs ideal for CHRISTMAS & year round GIVING.

Write for our new GIFT CATALOG together with an up to date Long Play Record list for your enjoyment. Carols, religious songs, folk dance melodies by various vocal and musical ensembles.

HANUSEY MUSIC & GIFTS
244 W. Girard Avenue
Philadelphia, Pa. 19123

For your convenience, Hanusey's are open daily from 10 a.m. to 6 p.m., sat. till 4 p.m., till Christmas Sundays from 10 a.m. to 4 p.m.

Call (215) 627-3093

ПАМ'ЯТНИКИ

з різних ґранітів, ставимо на цвинтарях св. Андрія в Бавнд Бруку і св. Духа — відома солідна фірма

CYPRESS HILLS MONUMENTS

ВОЛТЕР БЕЛЯНСЬКИЙ
Walter Bielanski
К. М. КАРДОВИЧ
Constantine M. Kardovich

800 Jamaica Avenue
Brooklyn, N.Y. 11208
Tel.: (212) 277-2332

Відкрито в кожний день, в суботу, включно, від 9-5 по полудні, в неділю 10-4 по пол.

Miami, Fla. (305) 653-5861

На бажання і для вигоди клієнтів, радо заїдемо до Вашого дому з проєктами і порадами.



Телеф. (201) 372-0468

ROSE-HILL MONUMENTS'

184 UNION AVENUE IRVINGTON, N.J. 07111

S. ZELINSKY — ПИЛИП ЧУЯ

ПЕРШЕ УКРАЇНСЬКЕ ПІДПРИЄМСТВО НАДГРОБНИКІВ. СТАВЛЕМО ПАМ'ЯТНИКИ НА ВСІХ ЦВИНТАРЯХ І НА СВ. АНДРІЯ В С. БАВНД БРУКУ, НЮ ДЖЕРЗІ І СВ. ДУХА В ГЕМПТОНБУРГУ, НЮ ЙОРК

Granite • Marble • Bronze

ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

ПЕРЛ ЧЕЛЯК, член УНС Відд. 286 ім. св. Володимира, померла на 81-му р. життя. Нар. 1900 р.; стала членом УНС в 1920 р. Залишила у смутку Михайла, Симона, Петра, Юрія, Григорія і Павла Челяків. Похорон відбувся на цвинтарі Чесного Хреста в Норт Арлінгтон, Н.Дж.

Вічна Їй Пам'ять !
Павліна Балютянська, секр.

МИХАЙЛО КОЗЕЛ, член УНС Відд. 465 ім. Івана Франка, помер на 81-му р. життя. Нар. 1900 р.; членом УНС став у 1944 р. Залишив у смутку дружину Марію й двох синів Михайла й Юрія з дружинами й внуками. Похорон відбувся на католицькому цвинтарі в Ляшіні, Кве.

Вічна Йому Память!
Текля Мороз, секр.

ЗІНАЇДА ЗАКОНОВ, член УНС Відд. 257 ім. Івана Годяка в Лос Анґелес, Кал. Померла 5-го серпня на 61-му р. життя. Нар. 1919 р.; членом УНС стала в 1969 р. Залишила у смутку батька, сестер, тету, племінників і племінниць. Похорон відбувся на цвинтарі Нерест Ловн в Ґлендейл, Кал.

Вічна Їй Пам'ять !
Петро Сильчак, секр.

ІВАН КОЛОДА, член УНС Відд. 102 свв. Петра і Павла в Клівленді Огайо. Помер 25-го вересня на 92-му р. життя. Нар. 1891 р.; членом УНС став 1929-го р. Залишив у смутку синів — Михайла і Теодора та дочок, Неллі Ґренцер і Естреллю Гомер та вісім внуків і три правнуки. Похорон відбувся 28-го вересня на цвинтарі свв. Петра і Павла в Пармі, Огайо.

Вічна Йому Пам'ять !
Н. Богечко, Секр.

ARKA Company DEPARTMENT STORE
48 East 7th St.
Tv . GR 3-3550, New York, 10003

РІЗДВЯНІ КАРТОЧКИ — 3.50 дол. за 1 тузин, календарі на 1982 р., нові платівки — все висилаємо поштою.

●FUNERAL DIRECTORS●

LYTWYN & LYTWYN
UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS
AIR CONDITIONED

Обслуга ЩИРА і ЧЕСНА
our Services Are Available Anywhere in New Jersey
Також займаємося похоронами на цвинтарі в Бавнд Бруку і перенесенням Тлінних Останків з різних країн світу

UNION FUNERAL HOME
1600 Stuyvesant Avenue
(corner Stanley Terr.)
UNION, N.J. 07083
(201) 964-4222

Richard H. Burnadz
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
McNERNEY BURNADZ FUNERAL HOME
371 Lakeview Avenue
CLIFTON, N.J.
Phone (201) 772-1880
R. H. Burnadz
J. J. McNerney
Funeral Directors
Chapels available throughout the Metropolitan Area.

SINKOWSKY
FUNERAL SERVICE
3535 East Tremont Avenue
BRONX, N.Y. 10465
Tel.: 863-2475
•
191 Avenue "A"
NEW YORK, N.Y. 10009
Тел.: 674-3630
Директор ЙОСИФ СЕНКОВСЬКИЙ
Завідує влаштуванням похоронів в каплицях, положених в кожнім районі міста. Похорони по мінімальних цінах

ПЕТРО ЯРЕМА
УКР. ПОГРЕБНИК
Займається Похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ
КОНТРОЛЬОВАНА ТЕМПЕРАТУРА
Peter Jarema
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N.Y.
ORegon 4-2568

Сучасний стан балтійських народів

Під такою назвою відбулася минулого місяця пресова конференція в Осередку Латвійського допомогового фонду у Лондоні. Конференцію скликано з нагоди перебування у Лондоні Ю.Каделіса, голови Інформаційного бюра вільних латвійців з осідком у Німеччині. Ю.Каделіс, якого в імені Латвійської інформаційної служби представила Рута Паріс, був головним промовцем.

Треба додати, що Ю.Каделіс під час відбутої Мадридської конференції, а також і на недавно розпочатій новій сесії, мав і має своє пресове бюро. Р.Паріс заявила, що Ю.Каделіс втримує зв'язки також із латвійцями, які живуть у Латвії і, очевидно, з тими, які живуть у вільному світі.

. У своєму резюме відносно теперішньої ситуації у Латвії, Литві і Естонії Ю.Каделіс сказав, що вона трагічна, але не можна сказати, що зовсім безнадійна. Ось його слова: „Переслідування священиків і вірних продовжується. Москва контролює економію, обсадивши усі важливі пости своїми чи собі довіреними людьми. Русифікація поступово посилюється у різних напрямках.

Наприклад, у школах 55 відсотків часу присвячується російській мові і літературі, а тільки 30 відсотків часу — балтійським мовам і літературі. В наслідок цього культура цих народів у загрозливому стані. Державні установи — це тільки галузка цього російського дерева, частина тієї машини, яка допомагає дискримінувати місцеве населення та служить місцем, з якого керується будь-яка акція для здушення спротиву владі.

Нарід бореться з тією ситуацією, як може і як уміє. Наприклад, творяться нові танцювальні і хорові ансамблі й інші самодіяльні гуртки, щоб продовжувати народну традицію та при тому якнайбільше вживати рідну мову.

Ю.Каделос, між іншим, заявив, що у Ризі є ще тільки 30 відсотків латвійців, решта—це вже росіяни чи інші поселенці із Совєтського Союзу. Проте навіть у таких невідрадних умовах спротив пануючій владі проходить у різних формах. У Латвії і Литві, для прикладу, появився уже 14-ий саміздат. В Естонії були студентські демонстрації. Варто згадати про Документ Латвійської Католицької Церкви, створення Гельсінкської групи тощо. Ю.Каделіс бере участь у теперішній сесії Мадридської конференції і виступає в імені Світової Балтійської Конференції, де представить документи, які підтверджуть постійне московське насильство над балтійськими народами, а також меморандум про нехтування підписаної совєтським урядом умови-договору з 1920 року поміж СССР і балтійськими народами; . у цьому договорі сказано, що СССР зрікається усяких претенсій щодо цих територій.

Як відомо, великодержави—ЗСА, Англія, Франція, Німеччина й інші—не визнають насильного прилучення Балтійських країн до складу СССР.

Коли подумати, що балтійські народи мають таку політичну вироблениість, що можуть висунити одного речника, який усіх їх репрезентує, то можна їм позаздрити, бо дуже часто нам, українцям, не вдається вислати навіть однієї делегації, яка б усіх нас репрезентувала на подібних до Мадридської конференції міжнародних форумах.

Під час запитів і дискусії можна було довідатися, що Світова Балтійська Конференція робить різні заходи у країнах вільного світу, щоб допомогти своїм народам у їхній боротьбі проти Москви.

Недавно Міжнародний ПЕН-клюб видав відозву до уряду СССР про загрозу знищення балтійських народів. Австралійський уряд пообіцяв піднести цю справу на форумі Об'єдниних Націй. Ця Конференція розглядає тепер можливість заангажування до цієї акції професійної американської агенції публічних зв'язків, яка мала б у свій питомий спосіб представити американцям й іншим народам проблему Прибалтійських держав.

Щоб краще зрозуміти теперішне положення прибалтійських народів, приглянься певним статистичним даним: Литва у 1939 році мала 3,033.000 населення, у 1959 році совєтський цензус нараховав тільки 2.711.000 населення на тій самій території, а в 1970 році — 3.128,000.

А тепер порівняймо з росіянами, яких у 1939 році у Литві було 61,000, у 1959 році—231,000, а у 1970 році — 268.000, або 8.6 відсотка населення, при чому вони замешкують у індустріяльних і урядових центрах. У 1970 році 24.5 відсотка мешканців столиці Вільна становили росіяни чи люди інших національностей із СССР.

Приглянься певним статистичним даним, які відносяться до Латвії. У 1939 році було 1.9 мільйона населення. У 1979 році — 2.52 мільйона. У 1939 році відсоткове відношення латвійців до інших меншин становило 75.5 відсотка, а вже у 1979 році 53.7 відсотка.

Трагедія балтійських народів почалася 23-го серпня 1939 року, коли був підписаний таємний договір поміж Гітлером і Сталіном за підписами Рібентропа і Молотова, що дало Совєтському Союзові, так би мовити, вільну руку окупувати Балтійські країні.

Дійсно, ця окупація почалася 17-го червня 1940 року несподіваною інвазією совєтської армії. Метода цієї інвазії зовсім подібна до інвазії Афаганстану.

Після інвазії почалися насильна колективізація, індустріялізація, русифікація, масові арешти і вивози та переселення та масовий наплив росіян, а далі —релігійні переслідування.

Це дослівно копія метод, які уже десятиліттями оцей новітній червоний окупант застосовує у відношенні до українського народу (прим. В.Л.).

Під час запитів порушено справу Афганістану. Думаю, що буде цікаво українським читачам запізнатися із тими статистичними даними, що їх подав Ю. Каделіс.

Відколи почалися бої поміж урядовими військами і повстанцями, то у цих боях загинуло вже 170 вояків естонського походження, 240 литовського і 350—латвійського походження; разом 760 вояків, яких, між іншим,—як висловився Ю.Каделіс,—нелегально вербують до совєтської армії і які гинуть в ім'я агресивної колоніяльної політики Кремля.

Коли призадуматися над тими числами, то охоплює жах, що стільки українців поклали свої голови „ні за цапову душу", коли рахувати їх пропорційно до населення України і Прибалтики та відсотково до українців, які служать у совєтській армії (Прим. моя).

Балтійські організації втримують зв'язки з афганістанськими повстанцями. Вони поміщують статті у афганістанських часописах, які друкують у Пакістані і перевозять до Афганістану.

У цих статтях наголошується подібність ситуації у Афганістані і Балтійських країнах. Вони випустили і розповсюднили ряд летючок у місцевій російській і прибалтійських мовах, які розповсюджено поміж населенням різних місцевостей Афганістану.

Згідно з твердженням Ю. Каделіса, під сучасну пору афганістанські повстанці не беруть у полон совєтських вояків, хіба у вийняткових обставинах. Він сказав, що у руках повстанців із попередніх боїв і сутичок перебуває коло 200 полонених із совєтської армії, які малими групами розкинені по великій території і, властне, тому представник від прибалтійських народів поїде до Афганістану, щоб перекона тися, хто ті полонені і чи немає між ними латвійських, литовських чи естонських прізвищ, а якщо є, то їм треба подати допомогу, а може навіть і врятувати від смерти.

Фактом є, що з українського боку було також розповсюджено летючки і інші матеріяли у Афганістані, звертаючи увагу повстанцям, що не всі зодягнені в совєтську військову уніформу є їхніми ворогами. Як бачимо, наші інтереси у боротьбі з Москвою збігаються із прибалтійськими народами також у Афганістані.

Присутніх на цій пресовій конференції було коло 25 осіб, які після вичерпання питань у дружній атмосфері ще довго обмінювалися поглядами і думками про різні справи.

Володимир Луців